

คองสับตวตบธธม
ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย

ห้องสมุด

สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ

รายงานการวิจัย

คานิยมของสังคมชนบทเขตพื้นที่ยากจนหนาแน่นจังหวัดมหาสารคาม
ร้อยเอ็ดและกาฬสินธุ์

โดย

นายบุญ ชมภู
นายเพียร ศรีทอง
นายสุเทพ เมฆไชสง
นายวรรณศักดิ์พิจิตร บุญเสริม

วิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดมหาสารคาม

ผลการวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนจาก
สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ

พ.ศ. 2529

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	
บทคัดย่อ	ก - ค
บทที่	
1 บทนำ	1 - 5
2 วรรณคดีที่เกี่ยวข้อง	6 - 13
3 วิธีดำเนินการวิจัย	14 - 16
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	17 - 68
5 สรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ	69 - 77
บรรณานุกรม	78 - 79
ภาคผนวก	80 - 85

~~เลขทะเบียน..... ๘๑๒
 ๐๖ ๒๕๓๑
 เลขหมู่..... ๗-๑
 ๒๑ ต.ค. ๒๕๓๐
 วัน เดือน ปี.....~~

คำนำ

ค่านิยมจัดเป็นเครื่องชี้แนวทางในการดำเนินชีวิตของบุคคลในสังคม ฉะนั้นการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในระบบค่านิยมจึงก่อให้เกิดผลกระทบต่อบุคคลและก่อให้เกิดการขัดแย้งในแนวปฏิบัติของการดำเนินชีวิตของบุคคลอย่างมากในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงทางด้านค่านิยมอย่างรวดเร็วจะมีผลทำให้เกิดปัญหาพฤติกรรมของบุคคลและส่วนรวมในที่สุด และจะมีผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศเป็นสำคัญ

ดังนั้นการวิจัยนี้จึงเป็นงานหนึ่งที่พยายามแสวงหาความรู้เกี่ยวกับค่านิยมที่ต่าง ๆ ของชาวชนบทยากจนของจังหวัดมหาสารคาม ร้อยเอ็ด และกาฬสินธุ์ ข้อค้นพบในรายงานการวิจัยนี้คงจะเอื้ออำนวยให้ผู้มีหน้าที่ปฏิบัติงานพัฒนาชนบทเข้าใจและรู้จักธรรมชาติของประชาชนเป็นอย่างดีพอสมควร

ขอขอบคุณนักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดมหาสารคาม ที่ช่วยเก็บข้อมูลในบางส่วนจนสามารถทำการวิจัยและวิเคราะห์ผลได้อย่างสมบูรณ์

อนึ่ง ขอขอบคุณ อาจารย์ทองม้วน นาแสงี่ยม และศูนย์คอมพิวเตอร์ วิทยาลัยครูมหาสารคาม ที่กรุณาให้บริการเครื่องคอมพิวเตอร์ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สุดท้ายนี้ขอขอบคุณ สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ ที่กรุณาให้ทุนอุดหนุนการวิจัยนี้สำเร็จลงด้วยดี

บุญ ชมภู

หัวหน้าโครงการวิจัย

(ก)

หัวข้อการวิจัย ค่านิยมของสังคมชนบทเขตพื้นที่ยากจนหนาแน่นจังหวัดมหาสารคาม
ร้อยเอ็ดและกาฬสินธุ์

ผู้วิจัย นายบุญ ชมภู
นายเพียร ศรีทอง
นายสุเทพ เมฆไชสง
นายวรรณศักดิ์พิจิตร บุญเสริม

ปีที่วิจัย กรกฎาคม 2529

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. ศึกษาค่านิยมของประชาชนในชนบทยากจนในค่านับเศรษฐกิจ การรักษาพยาบาล การกิน และการศึกษา
2. ศึกษาค่านิยมของประชาชนในชนบทยากจนในแต่ละค่านับจำแนกตาม เพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา และฐานะทางเศรษฐกิจ
3. เปรียบเทียบค่านิยมของประชาชนในชนบทยากจนในแต่ละค่านับจำแนกตาม เพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา และฐานะทางเศรษฐกิจ

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นหัวหน้าครัวเรือนหรือบุคคลที่เป็นหลักสำคัญทางเศรษฐกิจ ที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่ชนบทยากจนหนาแน่นจังหวัดมหาสารคาม ร้อยเอ็ด และกาฬสินธุ์ จำนวน 375 คน ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์ที่ คณะผู้วิจัยสร้างขึ้น วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่า ร้อยละ และเปรียบเทียบความสัมพันธ์โดยการทดสอบค่าไคสแควร์ (χ^2)

(ข)

ข้อค้นพบจากการวิจัย

1. ประชาชนส่วนใหญ่ ร้อยละ 69.07 มีการศึกษาระดับประถมศึกษา มีอาชีพเกษตรกร คิดเป็นร้อยละ 67.47 และส่วนมาก ร้อยละ 48.27 มีรายได้อยู่ในระดับต่ำมาก คือ ต่ำกว่า 1,000 บาทต่อเดือน

2. สำหรับการเปรียบเทียบหาความสัมพันธ์ระหว่าง เพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา และฐานะทางเศรษฐกิจ กับค่านิยมในค่านิยมทางเศรษฐกิจ การรักษาพยาบาล การกิน และการศึกษา ปรากฏผลคือ ไม่ว่าจะจำแนกตามตัวแปรอย่างไรก็ตาม ประชาชนในชนบทหากจนมีค่านิยมในด้านต่างๆ สอดคล้องกันดังนี้

2.1 บ้านเศรษฐกิจ พบว่า ผู้ที่มีอายุมาก อาชีพเกษตรกร มีระดับการศึกษาและฐานะทางเศรษฐกิจอยู่ในระดับต่ำ ยอมรับค่านิยมทางเศรษฐกิจที่ว่า เงินและรายได้บอกถึงชั้นของคน การเป็นหนี้สินเป็นทุกข์ที่สุด เชื่อว่าการที่จะมีเงินมีทรัพย์สินขึ้นขึ้นอยู่กับโชควาสนาและพรหมลิขิต และการมีเส้นมีสาย ไม่เห็นความสำคัญของการจัดรูปแบบสหกรณ์ และถ้ามีเงินแล้วสิ่งที่ต้องการทำมากที่สุด คือ ซื้อที่ดิน ฝากธนาคาร และซื้อเครื่องทองรูปพรรณ

2.2 บ้านการรักษาพยาบาล พบว่า ผู้ที่มีอายุมาก อาชีพเกษตรกร ได้รับการศึกษาน้อย และมีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ จะยอมรับการรักษาแบบดั้งเดิมอยู่อันได้แก่ การใช้น้ำมันมนต์หรือน้ำมันรักษาแขน ขา หัก ยอมรับว่าการใช้เวทย์มนต์คาถาอาคม การบวงสรวงวิญญาน การทรงเจ้า และรำผีฟ้า : เป็นการรักษาการเจ็บป่วยอีกทางหนึ่งได้เช่นเดียวกัน

(ค)

2.3 ด้านการกิน พบว่า ผู้ที่มีอายุมาก อาชีพเกษตรกร ได้รับการศึกษาและมีฐานะทางเศรษฐกิจอยู่ในระดับต่ำ มีความเชื่อว่าการกินลาบเลือด เนื้อดิบๆ ทำให้ร่างกายแข็งแรงหรือเป็นการบำรุงกำลัง เค้กกินบั้งโตไก่ทำให้หน้าคาน คอพอกเกิดจากกินของฝาด และเป็นยาปรกรรรมแต่ชาติก่อน หญิงมีครรภ์กินผลไม้ ชมหวานและนมไม่ได้จะทำให้ทารกอ้วนและคลอดยาก และยังมีเชื่ออีกว่าหญิงแม่ลูกอ่อนควรงินข้าวกับปลาเค็มหรือเกลือก่อน เพราะถ้ารับกินอย่างอื่นๆ ทำให้เกิดแสงได้

2.4 ด้านการศึกษา พบว่า ผู้ที่มีอายุมาก อาชีพเกษตรกร ได้รับการศึกษาน้อย และมีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ มีความเห็นว่าการเรียนต่อในระดับสูงชันหลังจากจบการศึกษาภาคบังคับ(ป.6) แล้วเป็นสิ่งฟุ่มเฟือยและสิ้นเปลืองเงินทอง ไร้ประโยชน์ ไม่คุ้มค่ากับการที่ต้องเสียเงินไป การเรียนสูงชันเป็นเรื่องของคนรวย(ผู้มีเงิน)หรือผู้ที่มีฐานะดีเท่านั้น เห็นว่ารับราชการดีกว่างานส่วนตัวและเอกชน นอกจากนั้นยังมีความเห็นอีกว่าเพศชายควรจะได้รับการศึกษาสูงกว่าเพศหญิง

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจัยสำคัญในการพัฒนาประเทศ คือ ทรัพยากรมนุษย์ อันได้แก่ ประชาชนของประเทศ ซึ่งจะต้องเป็นประชาชนที่มีคุณภาพอันเหมาะสมสำหรับการพัฒนา ทั้งนี้แต่ละประเทศโดยเฉพาะประเทศที่กำลังพัฒนา เช่นประเทศไทยนี้จะต้องพยายามสร้างสรรค์ปริมาณของคนที่มีความรู้ให้มากขึ้น เพื่อให้ได้ใช้พลังกาย พลังใจและพลังสมองของคนที่มียุมาช่วยในการพัฒนาประเทศให้ได้มากที่สุด ขณะเดียวกันก็ต้องคำนึงถึง การจำกัดปริมาณของคนที่คอยคุณภาพลงด้วย ในแง่สังคมวิทยาและมนุษยวิทยาถือว่า การพัฒนาเศรษฐกิจที่มุ่งให้ค่านักดูอย่างเกี่ยวข้องจะไม่ได้รับผลสมความมุ่งหมาย หากแต่จะต้องพิจารณาถึงองค์ประกอบอื่น คือ มนุษย์ (Human Factor) เป็นสำคัญด้วย

จากลักษณะความสำคัญของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาประเทศดังกล่าวทำให้การวางแผนและการปฏิบัติตามโครงการพัฒนาชุมชนหรือพัฒนาท้องถิ่นอันเป็นโครงการย่อยที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาประเทศ จำเป็นต้องระบุนโยบายและวัตถุประสงค์ ซึ่งนอกจากจะมุ่งปรับปรุงความเป็นอยู่ของประชาชนชนบทส่วนใหญ่ให้ก้าวหน้าในค่านเศรษฐกิจสังคมวัฒนธรรม และการปกครองตนเองแล้ว โครงการเหล่านี้ก็มุ่งเปลี่ยนแปลงทัศนคติชาวชนบทให้รู้จักช่วยตนเองในการปรับปรุงความเป็นอยู่ของคนและท้องถิ่น โดยรัฐจะให้ความช่วยเหลือในด้านวิชาการ อุปกรณ์ หรือการเงินเท่าที่จำเป็น

จากวัตถุประสงค์ดังกล่าวจะเห็นได้ว่า ทัศนคติของประชาชนมีส่วนอย่างสำคัญที่จะช่วยให้ประเทศพัฒนาไปได้มากน้อยเพียงใดด้วยหากประชาชนมีความกระตือรือร้นที่จะช่วยตนเองและสังคมส่วนรวมแล้วก็ย่อมจะทำให้การพัฒนาประเทศดำเนินไปได้ด้วยดีและรวดเร็วกว่าประเทศที่มีประชาชนเฉื่อยชา หากความสนใจที่จะปรับปรุงเปลี่ยนแปลงสิ่งใด ๆ อันจะเป็นการยกระดับความเป็นอยู่ของตนเองและสังคม

ดังนั้น จึงเป็นความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมี การสนับสนุนให้ประชาชนเกิดค่านิยมที่ดีอัน เป็นการเอื้ออำนวยต่อการพัฒนาประเทศ (สุวิทย์ ยี่งวรพันธ์ 2509 : 17-47)

วูดครีฟ (Woodruff 1952 : 36-97) ได้กล่าวถึงอิทธิพลของ ค่านิยมที่มีผลต่อพฤติกรรมของมนุษย์ไว้ว่า " ค่านิยมที่แต่ละบุคคลยึดถืออยู่ เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับตนเอง กล่าวคือ ค่านิยมเหล่านั้นจะเกิดจากการที่แต่ละบุคคลรู้สึกมีความหมายและความสำคัญสำหรับตน ฉะนั้นค่านิยมจึงเป็นสิ่งกำหนดความเชื่อ ความปรารถนา การมองโลกของบุคคล และเป็นพื้นฐานของความคิด ตลอดจนการกระทำของบุคคลด้วย "

โดยปกติคนเราจะตัดสินใจกระทำสิ่งใดหรือประพฤติปฏิบัติตนอย่างไร หากไม่มีองค์ประกอบอื่นมาบีบบังคับแล้ว จะตัดสินใจทำไปตามความเชื่อของตนเอง ความเชื่อถือของแต่ละคนจะถูกกำหนดโดยค่านิยมหรืออาจกล่าวได้อย่างง่ายๆ ว่า ค่านิยม คือ ความเชื่อถือที่ฝังลึกอย่างมั่นคงอยู่ในตัวบุคคลนั่นเอง ดังที่ กราซา (Grasha 1978 : 102) กล่าวว่า " ค่านิยมเป็นความคิด และความเชื่ออันมั่นคงที่อยู่ภายใต้พฤติกรรมของคนเรา มันเป็นความคิดหรืออุดมคติโดยทั่วไปที่เรามุ่งหวังจะทำให้สำเร็จในชีวิตของเรา "

อุทัย หิรัญโค (2522 : 42) มีความเห็นว่า ค่านิยมเป็นสิ่งที่บุคคลพอใจหรือเห็นว่าเป็นสิ่งที่มีคุณค่า แล้วยอมรับไว้เป็นความเชื่อหรือความรู้สึกนึกคิดของตนเอง ค่านิยมจะอยู่ในตัวบุคคลในรูปของความเชื่อตลอดไปจนกว่าเจ้าตัวจะพบกับค่านิยมใหม่ซึ่งตนเองพอใจกว่า จะรับไว้เมื่อบุคคลประสบกับการเลือก หรือเผชิญกับเหตุการณ์และต้องตัดสินใจอย่างใดอย่างหนึ่ง เขาจะนำค่านิยมมาประกอบการตัดสินใจทุกครั้งไป ค่านิยมจึงเป็นเหมือนพื้นฐานแห่งการประพฤติปฏิบัติของบุคคลโดยตรง

วีรยุทธ วิเชียรโชติ (2513) ได้ให้เหตุผลไว้ว่า " ค่านิยมเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมของมนุษย์ บุคคลที่มีค่านิยมต่างกันก็มักจะมีพฤติกรรมที่แตกต่างกันออกไปด้วย" ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของ ประภาเพ็ญ สุวรรณ (2520) ที่ว่า ค่านิยมเป็นส่วนประกอบของพฤติกรรมต่างๆ ของบุคคล และโดยที่บุคคลมีค่านิยมหลายชนิด แต่ละคนก็จะจัดลำดับค่านิยมเหล่านั้นไว้ ค่านิยมจะเป็นตัวคอยควบคุมพฤติกรรมของบุคคลและเชื่อว่า

บุคคลจะแสดงปฏิกิริยาหรือพฤติกรรมต่างๆ โดยที่มีผลมาจากค่านิยมที่เขามีอยู่

จากแนวความคิดดังกล่าวทำให้เห็นได้ว่า ค่านิยมเป็นองค์ประกอบที่สำคัญยิ่งอย่างหนึ่ง ในการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมมนุษย์ จึงมีความจำเป็นที่จะต้องศึกษาถึงค่านิยมของคน และระบบค่านิยมของสังคม เพื่อจะได้เป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขค่านิยมอันไม่พึงปรารถนา และปลูกฝังค่านิยมอันพึงประสงค์ขึ้น อันจะทำให้คนสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสงบสุขความควรแก่อัศภาพ และลดปัญหาทางสังคมที่เป็นผลสืบเนื่องมาจากค่านิยมไปพร้อมๆ กัน

กลุ่มบุคคลที่นำศึกษา คือ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่ชนบทยากจน บุคคลเหล่านี้ส่วนใหญ่คือยกการศึกษา ฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมค่อนข้างต่ำควรแก่การศึกษาและวิจัย เพื่อจะได้ข้อค้นพบอันจะอำนวยประโยชน์ในการพัฒนาสังคมชนบทไทยมากขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ

1. ศึกษาค่านิยมของประชาชนในชนบทยากจนในค่านเศรษฐกิจ การรักษาพยาบาล การกิน และการศึกษา
2. ศึกษาค่านิยมของประชาชนในชนบทยากจนในแต่ละบ้าน จำแนกตามเพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา และฐานะทางเศรษฐกิจ
3. เปรียบเทียบค่านิยมของประชาชนในชนบทยากจนในแต่ละบ้านจำแนกตามเพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา และฐานะทางเศรษฐกิจ

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้จำกัดอยู่ภายในขอบเขตดังนี้ คือ

1. แบบสัมภาษณ์ไม่คำนึงถึงความแตกต่างทางด้านพื้นฐานทางสังคม สภาพอารมณ์ และความสามารถทางด้านสติปัญญาของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นหัวหน้าครัวเรือน หรือบุคคลที่เป็นหลักสำคัญทางเศรษฐกิจ ที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่ชนบทยากจนหนาแน่นจังหวัดมหาสารคาม ร้อยเอ็ด และจังหวัดกาฬสินธุ์

3.. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา และฐานะทางเศรษฐกิจ

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ค่านิยมในด้านเศรษฐกิจ การรักษาพยาบาล การกิน และการศึกษา

ข้อตกลงเบื้องต้น

1. ค่านิยมของประชาชนวัดได้จากความรู้สึก ความเชื่อ และการถือปฏิบัติในด้านต่างๆ
2. ข้อมูลที่ได้จากกลุ่มตัวอย่างในการตอบแบบสัมภาษณ์ถือว่าเป็นข้อมูลที่ตอบด้วยความเต็มใจและเชื่อถือได้
3. ข้อมูลที่ได้จากกลุ่มตัวอย่างในการตอบแบบสัมภาษณ์ไม่ขึ้นอยู่กับตัวแปรด้านเวลา

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

ค่านิยม หมายถึง ความรู้สึก ความเชื่อ การถือปฏิบัติ หรือเป้าหมายที่บุคคลได้พิจารณาแล้วว่าถูกต้องและสำคัญ หรือมีคุณค่า โดยใช้เป็นเกณฑ์ หรือมาตรฐานในการเลือก หรือกำหนดการกระทำของบุคคลในด้านเศรษฐกิจ การรักษาพยาบาล การกิน และการศึกษา

ค่านิยมทางเศรษฐกิจ หมายถึง ความรู้สึก ความเชื่อ และการยอมรับของประชาชนเกี่ยวกับการทำงาน นิยมการมีทรัพย์สินสมบัติ และวิธีการเก็บออมมากกว่าการมีอำนาจ

ค่านิยมทางการรักษาพยาบาล หมายถึง ความรู้สึก ความเชื่อ และการยอมรับของประชาชนเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลการเจ็บป่วย หรือการทำให้ทุเลาลง

ค่านิยมการกิน หมายถึง ความรู้สึก ความเชื่อ และการยอมรับของประชาชน
เกี่ยวกับการกิน หรือการบริโภค

ค่านิยมทางการศึกษา หมายถึง ความรู้สึก ความเชื่อ และการยอมรับของ
ประชาชนเกี่ยวกับการศึกษา หรือการเรียนรู้จากสถานศึกษา

สังคมชนบท หมายถึง ประชาชน หรือบุคคลที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตชนบทของ
จังหวัดมหาสารคาม ร้อยเอ็ด และกาฬสินธุ์

เขตพื้นที่ยากจนหนาแน่น หมายถึง เขตพื้นที่เป้าหมายเพื่อพัฒนาอย่างเร่งด่วน
และจำเป็นตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 5 (2525-2529) ตาม
ประกาศของสำนักนายกรัฐมนตรี

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

1. เพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาชนบทยากจนได้ทราบถึงค่านิยมของ
ประชาชนตามสภาพปัจจุบันในด้านการเศรษฐกิจ การรักษาพยาบาล การกินและการศึกษา
อันเป็นผลกระทบท่อการพัฒนาชนบทยากจน

2. เพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาชนบทยากจนได้ทราบถึงลักษณะนิยาม
ที่เป็นคุณหรืออุปสรรคต่อการพัฒนา อันจะเป็นแนวทางให้มีการปรับปรุง แก้ไข และสร้าง
สรรค์ในทางที่เป็นประโยชน์ต่อไป

3. เพื่อเป็นแนวทางให้ผู้ที่สนใจศึกษาค้นคว้า และทำการวิจัยต่อไปอีก

วรรณคดีที่เกี่ยวข้อง

วรรณคดีที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยครั้งนี้ จัดนำเสนอเป็น 2 ตอน ดังต่อไปนี้ คือ

ตอนที่ 1 ความหมายของค่านิยม

ตอนที่ 2 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ตอนที่ 1 ความหมายของค่านิยม

ค่านิยมตามความหมายของนักสังคมวิทยา และมานุษยวิทยา คือ ความรู้สึกยกย่อง หรือรังเกียจ หรืออวย หรือใคร่หาสิ่งหนึ่งสิ่งใด เป็นค่านิยมของผู้คิดและรู้สึก ในโคลงโลกนิติมีสุภาษิตที่บ่งชี้ค่านิยมไว้ เช่น

เสียสินสงวนศักดิ์ไว้	วงศ์หงส์
เสียศักดิ์สู่ประสงค์	สิ่งรู้
เสียรู้เร่งดำรง	ความสัจย์ ไว้แฮ
เสียสัจย์อย่าเสียสู้	ชีพม้วยมรณา

จากบทประพันธ์บทนี้ ชี้ค่านิยมว่า ค่าสูงสุดยิ่งกว่าชีวิต คือ ความสัจย์ รองไป คือ ความรู้ ศักดิ์และสิน ความสัจย์ที่ได้รับการยกย่องในสังคมไทยสมัยก่อนๆ มีมาก เช่น ในวรรณคดีเรื่องต่างๆ ได้แก่ ความสัจย์ของขุนแผน ที่มีต่อพระเจ้าแผ่นดิน ทำให้ยอมติดคุกอยู่เป็นเวลานาน ทั้งที่สามารถสะเงาะกัญแจผ่านสิ่งกีดขวางได้ทุกอย่าง ในเรื่อง ราชาริราช ความสัจย์ของอำมาตย์ที่มีต่อพระเจ้าแผ่นดิน เช่นอำมาตย์ทินมณีกรอด เป็นต้น ในค่านิยมที่ถือว่าสำคัญกว่าศักดิ์ ยอมเสียศักดิ์เพื่อได้ความรู้ ในเรื่องสิน มีค่านิยมที่ให้อีกความดี ไม่โลภมาก ค่านิยมเหล่านี้ นักการศึกษาพึงวิเคราะห์ว่า จะให้การอบรมศึกษาอย่างไรจึงจะปลูกฝังให้ผู้เรียนได้เรียนค่านิยมที่พึงประสงค์

(ม.ล. บุญเหลือ เทพยสุวรรณ 2521)

คหังสมบัติวัฒนธรรม ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย

อาณัติ อาภาภิรม (2521 : 20-22) ได้ให้ความหมายของค่านิยมว่าเป็นสิ่งสำคัญขั้นพื้นฐานที่ทำให้บุคคลตัดสินใจว่าควรจะทำอย่างไร หรือไม่ควรปฏิบัติ พฤติกรรมหรือการแสดงออกต่างๆ ย่อมขึ้นกับลักษณะค่านิยมที่บุคคลมีอยู่ ค่านิยมจึงเป็นเรื่องของความคิดในสิ่งที่ควรจะเป็น ซึ่งคนส่วนใหญ่เห็นพ้องต้องกัน เช่นค่านิยมของสังคมไทยที่สำคัญๆ ได้แก่ ความมั่นคง อานาจ การทำบุญ ความสนุกสนาน ความหรูหรา ความเป็นไทในตัวเอง ความเป็นผู้ใหญ่ เป็นต้น สังคมจะก้าวหน้า หรือเสื่อมถอยขึ้นกับค่านิยมของสังคมเป็นสำคัญ

สุภัทรา สุภาพ (2521 : 49) ได้สรุปใจความค่านิยมในชนบทที่เด่นชัดมีบางประการดังนี้

1. การยอมรับบุญรับกรรมไม่โต้แย้ง เชื่อในกรรมเก่าและบุญวาสนา
2. การทำงานขึ้นอยู่กับธรรมชาติ มาตรฐานทางเศรษฐกิจไม่มั่นคง
3. เชื่อโชคลาง ถือว่ามีสิ่งลึกลับที่มีอิทธิพลเหนือธรรมชาติ
4. ชอบเสียงโชค และการพนัน
5. นิยมเครื่องประดับโดยเฉพาะทอง
6. นิยมคุณความดี รักใคร่คนที่ซื่อสัตย์ เชื่อเพื่อใจบุญ ช่วยเหลือเพื่อนบ้าน
7. นิยมพิธีการ และการทำบุญจนเกินกำลังเพื่อหวังผลชาติหน้า
8. เกรงใจ และยอมมอบมอบแก่ผู้มีอำนาจ
9. รักความสันโดษ พอใจในสิ่งที่เป็นอย่างนั้น
10. รักญาติพี่น้อง พี่พวอาสยกันไว้

สนธิ สัมครการ (2523 : 45-46) ได้ให้ข้อคิดเกี่ยวกับความเปลี่ยนแปลงในค่านิยมดั้งเดิมของคนไทยไว้ว่า

1. สาเหตุแห่งความเปลี่ยนแปลง สืบเนื่องมาจากการติดต่อกับวัฒนธรรมอื่นเป็นส่วนใหญ่ การติดต่อกับวัฒนธรรมอื่นแบ่งได้ 2 กรณี คือ

1.1 การติดต่อกับวัฒนธรรมตะวันตก ซึ่งเกิดขึ้นโดยวิธีการดังนี้

ก. โดยทางฝ่ายตัวแทนรัฐบาลและนักการค้า การเดินเรือของฝ่ายตะวันตกที่เดินทางเข้ามาติดต่อเอง

ข. โดยการส่งผู้คนของเราออกไปศึกษาเล่าเรียนในประเทศตะวันตก แล้วกลับเข้ามาพร้อมด้วยค่านิยมที่เปลี่ยนไป

ค. โดยสื่อสารมวลชน สื่อบันเทิงต่างๆ เช่น หนังสือพิมพ์ วิทยุ ภาพยนต์ โทรทัศน์ เป็นต้น

1.2 การติดต่อกับวัฒนธรรมจีน โดยส่วนใหญ่เป็นการติดต่อเผยแพร่โดยคนจีนที่อพยพเข้ามาตั้งถิ่นฐาน และทำมาหากินอยู่ในประเทศไทย สิ่งที่คนจีนนำติดตัวเข้ามาเผยแพร่ต่อคนไทยในสังคมไทยที่นับว่าสำคัญมากก็คือ วัฒนธรรมทางด้านเศรษฐกิจ โดยเฉพาะการทำงานหนัก การรู้จักเก็บออม และรู้จักแสวงหาผลประโยชน์จากบุคคลอื่นเพื่อความเจริญรุ่งเรืองของตนเอง

ตอนที่ 2 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ประเสริฐ ชูสิงห์ (2517 : 107-113) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาค่านิยมทางสังคมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในเขตการศึกษา 2 การศึกษารั้งนี้ประกอบไปด้วยค่านิยมด้านความรับผิดชอบ ความอดทน ความกตัญญู ความรักในชีวิตครอบครัว ระบบอาวุโส การใช้สิทธิ การประหยัด ความซื่อสัตย์ สุจริต ฯลฯ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่มีผู้ปกครองอาชีพต่างกัน เลือกค่านิยมทางสังคมไม่แตกต่างกัน

วิระวรรณ อามระดิษ (2522 : 62-64) ได้ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นเกี่ยวกับค่านิยมทางจริยธรรมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในกรุงเทพมหานคร โดยศึกษาในด้านความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ ความเสียสละ ความกตัญญู ความมีระเบียบวินัย ความอดทน ความยุติธรรม ความอดุสสาหะ การประหยัดและออม การเคารพอาวุโส ผลการวิจัยปรากฏว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับค่านิยมทางจริยธรรมระหว่างนักเรียนชายและนักเรียนหญิง ไม่แตกต่างกัน นักเรียนที่มีบิดามารคารูานะทางเศรษฐกิจ การศึกษา อาชีพที่อยู่อาศัย และลักษณะการอบรมเลี้ยงดูบุตรต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ทิตยา สุวรรณะชญ (อ้างถึงใน สุนทรী โคมิน และคณะ 2524 : 3) ได้วิเคราะห์ชนิดของการปะทะสัมพันธ์ได้ 2 ประเภท คือ

1. ความสัมพันธ์ชนิด "บุญคุณ" ซึ่งเป็นความสัมพันธ์ชนิดใกล้ชิดสนิทสนมที่ต้องลงทุนทางจิตใจมาก ซึ่งค่านิยมที่สำคัญสำหรับความสัมพันธ์ชนิดนี้ คือ ความกตัญญู ความซื่อสัตย์ และความรับผิดชอบ ความสัมพันธ์ที่มีต่อกันจะเป็นลักษณะที่มีความจริงใจ ซื่อสัตย์ เปิดเผย และรักษาน้ำใจกันอย่างแท้จริง ผู้ปะทะสัมพันธ์ก็จะแสดงคุณลักษณะอะลุ่มอล่วย ยืดหยุ่น และการยอมให้

2. ความสัมพันธ์ชนิดที่ไม่มีส่วนเป็นบุญคุณกัน ค่านิยมที่สำคัญ คือ การปรับตัวเข้ากับจังหวะโอกาส และสิ่งแวดล้อม และค่านิยมกลุ่ม เช่น การรักษาน้ำใจกัน ความเกรงใจ ความสุภาพ เป็นต้น เป็นความสัมพันธ์ที่ไม่ใกล้ชิดและมีระยะสั้นๆ

ฐะปะนีย์ นาครทรรพ และคณะ (2523 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาค่านิยมของสตรีไทยที่มีผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศ โดยศึกษาค่านิยมในด้านครอบครัว สังคม การศึกษา จริยธรรม การเมือง และด้านเศรษฐกิจ ผลการวิจัยพบว่า

วิจัย
เลขที่ 303.37
ม 3885

เลขทะเบียน 17217
(11)

วัน เดือน ปี 21 ธค 35

1. ในค่านครอบครัว สตรีส่วนมากเห็นว่าความรักเป็นปัจจัยสำคัญในชีวิตครอบครัว ต้องการเป็นแม่บ้านที่สามีเข้าใจ และเห็นใจ เห็นด้วยกับการวางแผนครอบครัว และให้การศึกษาแก่บุตรชายหญิงเท่าเทียมกัน เห็นด้วยกับการหย่าร้าง ถ้าสามีภรรยาไม่สามารถปรับตัวเข้าหากันได้ สตรีที่หย่าแล้วควรแต่งงานใหม่ได้ นอกจากนี้ยังเห็นว่าภรรยามีส่วนในการตัดสินใจปัญหาในหน้าที่การงานของสามี

2. ในค่านสังคม สตรีส่วนมากเห็นว่า การออกงานสังคมกับสามีเป็นความจำเป็นบางครั้ง และเข้ากับผู้อื่นในสังคมได้ดีพอสมควร สามารถคบเพื่อนได้ทุกประเภท ถ้าถูกอับอาย

3. ในค่านการศึกษา สตรีส่วนมากเห็นว่า สตรีควรจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา หรือปริญญาตรี สำหรับการเลือกคู่ครองนั้น จะเลือกชายที่สำเร็จการศึกษาในประเทศมากกว่าผู้สำเร็จจากต่างประเทศ

4. ในค่านจริยธรรม สตรีไทยมีวิธีศึกษารวมแตกต่างกันไปในสัดส่วนไม่แตกต่างกันมากนัก ได้แก่ การปฏิบัติธรรมสม่ำเสมอ ฟังพระแสดงธรรมทางวิทยุและโทรทัศน์ ไปวัดในวันพระ ฝึกทำสมาธิ

นอกจากนี้ สตรีส่วนมากจะเลิกคบชายที่มีภรรยาแล้วซึ่งมาฝากรักกับตน ไม่เห็นด้วยกับการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงาน เกี่ยวกับการทำแท้ง สตรีส่วนมาก(ร้อยละ 55.27) เห็นว่าแม้ไม่พร้อมที่จะมีบุตรอย่างเปิดเผยก็ไม่ควรทำแท้ง

5. ในค่านเศรษฐกิจ สตรีส่วนมากเห็นด้วยกับการที่ภรรยาออกไปทำงานนอกบ้าน ส่วนมากมีเงินเหลือเก็บบ้าง นอกจากนั้น สตรีเห็นว่าการแต่งกายด้วยเสื้อผ้าราคาแพงเป็นสิ่งฟุ่มเฟือย และนิยมใช้สินค้าที่ผลิตในประเทศ

6. ในค่านการเมือง สตรีส่วนมากมีความตั้งใจที่จะไปใช้สิทธิในการเลือกตั้ง และให้ความสนใจติดตามความเคลื่อนไหวทางการเมืองพอสมควร แต่ไม่ต้องการสมัครเป็นผู้แทนราษฎร

สุรพล โปพีศ (2518 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การเปรียบเทียบ ค่านิยมทางสังคมของนักศึกษาไทยพุทธและนักศึกษาไทย-อิสลาม โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง นักศึกษาวิทยาลัยครูยะลา จำนวน 634 คน พบว่า ค่านิยมเกี่ยวกับการเงิน การศึกษา ศาสนา ชีวิตในครอบครัว มนุษยสัมพันธ์ ความยุติธรรม การเมือง เชื้อชาติ และ สุนทรียภาพ นักศึกษาได้เลือกพิจารณาอันดับค่านิยมทางสังคมตามความสำคัญของประโยชน์ที่ตนเองได้รับ ซึ่งส่วนใหญ่แล้วการเลือกอันดับค่านิยมนี้มีความแตกต่างกันน้อยมาก

สนธิ สมัตถการ และคณะ (2524 : 5-7) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ค่านิยม และระบบค่านิยมไทย โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง 2,469 คน มีอายุตั้งแต่ 15 ปี ถึง 80 ปี ผลการวิจัยปรากฏว่า

1. สังคมไทยให้ความสำคัญกับ เรื่องการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน การมีไมตรีจิตต่อกันสูง คือ สังคมไทยเน้นในแง่ของการไม่สัมพันธ์มากกว่าการไม่สัมพันธ์
2. คนไทยไม่รังเกียจการใช้อำนาจ ในการปกครองประเทศ ทรานโคที่ราษฎรไม่เคียดแค้น อยู่ได้อย่างสงบก็เป็นสภาพที่พอใจแล้ว การปกครองจะเป็นรูปใดก็ได้จะใช้อำนาจอย่างไรก็ได้แล้วแต่
3. ทศนคติในเรื่องศาสนามีอิทธิพลต่อชีวิต ซึ่งปรากฏผลดังนี้
  - 3.1 คนทางจังหวัดยอมรับอิทธิพลทางศาสนามากกว่าคนในกรุงเทพฯ
  - 3.2 คนสูงอายุมอบรับอิทธิพลทางศาสนามากกว่าคนอายุน้อย
  - 3.3 คนที่มีการศึกษากำยอมรับอิทธิพลทางศาสนามากกว่าคนที่มีการศึกษาสูง
  - 3.4 ชาวไร่ชาวนายอมรับอิทธิพลทางศาสนามากกว่านักศึกษาและนักธุรกิจการค้า
  - 3.5 ผู้มีรายได้ต่ำยอมรับอิทธิพลทางศาสนามากกว่าผู้มีรายได้สูง

4. พฤติกรรมทางไสยศาสตร์ แบ่งได้ 2 เรื่อง คือ เกี่ยวกับการบนบานศาลกล่าว และการอุทหมอผูกดวง ดังนี้

4.1 เกี่ยวกับการบนบานศาลกล่าว พบว่า ผู้หญิง (50%) มีพฤติกรรมบนบานศาลกล่าวมากกว่าชาย (32%) คนในกรุงเทพฯ (40%) มีพฤติกรรมบนบานศาลกล่าวมากกว่าคนต่างจังหวัด (35%) ผู้มีการศึกษาระดับปริญญาโทขึ้นไป มีพฤติกรรมบนบานศาลกล่าวมากกว่าผู้ ป. 4 และต่ำกว่า ผู้มีอาชีพค้าขายเล็กๆ น้อยๆ นักศึกษา ข้าราชการ มีพฤติกรรมบนบานศาลกล่าวมากกว่าผู้ที่มีอาชีพ ชวนาและกรรมกร

4.2 การอุทหมอผูกดวง พบว่า ผู้หญิงอุทหมอผูกดวงมากกว่าผู้ชาย คนในกรุงเทพฯ อุทหมอผูกดวงมากกว่าคนต่างจังหวัด ผู้ที่มีการศึกษาระดับปริญญาโทขึ้นไป อุทหมอผูกดวงมากกว่าผู้ที่จบ ป.4. และต่ำกว่า พ่อค้า นักศึกษา ข้าราชการ อุทหมอผูกดวงมากกว่าชวนา และกรรมกร นอกจากนี้แล้วเมื่อจำแนกตามอายุไม่พบความแตกต่าง

สุวกิจ ศรีปัทมา และคณะ (2528 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความเชื่อและพฤติกรรมทางไสยศาสตร์ของประชาชนในชนบทจังหวัดมหาสารคามและกาฬสินธุ์ พบว่า ประชาชนทั้งสองจังหวัดมีความคิดความเชื่อในทางไสยศาสตร์ไม่แตกต่างกัน ส่วนมากเชื่อว่า การมีเงินมากทำให้มีความสุข ต้องการเก็บออมเงินไว้เป็นมรดกแก่ลูกหลานนอกจากนั้นยังเชื่อว่าคนขยันจึงจะมีเงิน ความสามารถสำคัญว่าโชคชะตา

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) โดยมุ่งหมายที่จะศึกษาถึงค่านิยมของประชาชนในชนบท เขตพื้นที่ยากจนหนาแน่น จังหวัดมหาสารคาม ร้อยเอ็ด และกาฬสินธุ์ ซึ่งการวิจัยนี้ คณะผู้วิจัยได้ดำเนินการเลือกกลุ่มตัวอย่าง สร้างเครื่องมือ การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนที่มีภูมิลำเนาอยู่ในชนบท เขตพื้นที่ยากจนหนาแน่นจังหวัดมหาสารคาม ร้อยเอ็ด และกาฬสินธุ์
  2. กลุ่มตัวอย่าง การวิจัยครั้งนี้คณะผู้วิจัยได้สุ่มกลุ่มตัวอย่าง หัวหน้าครัวเรือนหรือบุคคลที่เป็นหลักสำคัญทางเศรษฐกิจที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่ชนบทยากจนหนาแน่น จังหวัดมหาสารคาม ร้อยเอ็ด และกาฬสินธุ์ จำนวน 375 คน และได้มาโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Random Sampling)
- ผังการวางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ได้จากการสุ่มแบบหลายขั้นตอนจำแนกตามจังหวัดดังนี้

จังหวัด	จำนวน		รวม
	ชาย	หญิง	
มหาสารคาม	63	68	131
ร้อยเอ็ด	54	65	119
กาฬสินธุ์	56	69	125
รวม	173	202	375

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นแบ่งเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 เป็นรายละเอียดเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบ ตอนที่ 2 เป็นแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับค่านิยมของประชาชนในร้านค้าต่างๆ 4 ร้าน คือ ร้านเศรษฐกิจ ร้านการรักษาพยาบาล ร้านการกิน และร้านการศึกษา

ขั้นตอนในการสร้างแบบสัมภาษณ์

ในการสร้างแบบสัมภาษณ์ คณะผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาชั้นนำ (Pilot study) โดยให้นักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษา จังหวัดมหาสารคาม และนักศึกษาวิทยาลัยครูจังหวัดมหาสารคาม จำนวน 15 คน ประชาชนบ้านท่าสองคอน อ.เมือง จ.มหาสารคาม จำนวน 10 คน คอบแบบสอบถามชนิดปลายเปิด เพื่อให้แสดงความคิดเห็นทั่วไปในร้านค้าเศรษฐกิจ การรักษาพยาบาล การกิน และการศึกษา
2. ศึกษาเอกสาร วารสาร และผลงานวิจัยที่มีทิศทางเดียวกัน เพื่อนำเนื้อหา มาสร้างเป็นคำถามชนิดปลายปิด โดยนำเนื้อหาของข้อที่ 1 มาร่วมพิจารณาด้วย
3. นำข้อคำถามที่สร้างขึ้นจากข้อที่ 1 และ 2 ไปทดลองใช้กับประชาชนอาชีพต่างๆ จำนวน 20 คน เพื่อพิจารณาแก้ไขข้อคำถามของแบบสัมภาษณ์ให้ชัดเจนและรัดกุมรวมทั้งเพิ่มเติมข้อความให้สมบูรณ์ขึ้น แล้วจึงนำมาสร้างเป็นแบบสัมภาษณ์ที่สมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้สัมภาษณ์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป โดยมีจำนวนข้อกระทงในแต่ละร้านดังต่อไปนี้

1. ค่านิยมร้านค้าเศรษฐกิจ	จำนวน	11	ข้อ
2. ค่านิยมร้านการรักษาพยาบาล	จำนวน	5	ข้อ
3. ค่านิยมร้านการกิน	จำนวน	6	ข้อ
4. ค่านิยมร้านการศึกษา	จำนวน	5	ข้อ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลทำโดยการสัมภาษณ์ซึ่งมีแบบสัมภาษณ์เป็นแนวทางในการถามระหว่างเดือน กันยายน ถึง ธันวาคม 2529 ในการสัมภาษณ์ครั้งนี้ คณะผู้วิจัย จำนวน 3 คน และผู้ช่วยซึ่งเป็นนักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษา จำนวน 15 คน เป็นผู้ออกไปสัมภาษณ์ประชาชนชาวชนบทตามพื้นที่ที่สุ่มได้เป็นกลุ่มตัวอย่าง

อนึ่งก่อนการออกไปสัมภาษณ์คณะผู้วิจัยได้ให้การฝึกอบรมผู้ช่วยสัมภาษณ์ทุกคนจนมีความสามารถสัมภาษณ์ได้อย่างถูกต้องเพื่อให้ได้ข้อมูลที่แม่นยำ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล คณะผู้วิจัยดำเนินการเป็นขั้นตอนดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสัมภาษณ์ทั้งหมด
2. วิเคราะห์ข้อมูลเป็นรายชื่อโดยการแจกแจงความถี่และคำนวณร้อยละความถี่ของประเภทข้อที่ 1 และ 2
3. วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบค่านิยมของประชาชนตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 โดยการทดสอบค่าไคสแควร์ (χ^2) ที่ระดับนัยสำคัญ .05

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติในการคำนวณ คือ

1. ร้อยละ (Percentage)
2. ค่าไคสแควร์ (Chi-Square) โดยใช้สูตร

$$\chi^2 = \sum \left[\frac{(f_o - f_e)^2}{f_e} \right]$$

เมื่อ f_o คือ ความถี่ที่ได้จากข้อมูลที่รวบรวมได้
(Observed frequency)

f_e คือ ความถี่ที่คาดหวัง (Expected frequency)

df คือ ชั้นแห่งความเป็นอิสระ (Degrees of freedom)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล และนำเสนอผลการวิจัยครั้งนี้ คณะผู้วิจัยได้วิเคราะห์ และนำเสนอในรูปของตารางประกอบคำบรรยายตามลำดับชั้นดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลรายละเอียดสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบนำมาแจกแจงความถี่เสนอเป็นคำร้อยละ

ตอนที่ 2 เป็นการแสดงคำร้อยละและผลการเปรียบเทียบค่านิยมของประชาชนในชนบทของแต่ละตำบลจำแนกตาม อายุ เพศ อาชีพ ระดับการศึกษา และฐานะทางเศรษฐกิจ

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลรายละเอียดสถานภาพทั่วไป

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของประชาชนที่ตอบแบบสัมภาษณ์ตำบลตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	173	46.13
หญิง	202	53.87
รวม	375	100.00

จากตารางที่ 2 แสดงว่า ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 53.87 ส่วนเพศชาย มีร้อยละ 46.13

ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละของประชาชนที่ตอบแบบสัมภาษณ์
จำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
24 - 35 ปี	126	33.60
36 - 47 ปี	119	31.73
48 - 55 ปี	130	34.67
รวม	375	100.00

จากตารางที่ 3 แสดงว่า ผู้ที่ตอบแบบสัมภาษณ์ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 48 - 55 ปี คิดเป็นร้อยละ 34.67 รองลงมามีอายุระหว่าง 24 - 35 ปี คิดเป็นร้อยละ 33.60 และอายุระหว่าง 36 - 47 ปี คิดเป็นร้อยละ 31.73 ตามลำดับ

ตารางที่ 4 จำนวนและร้อยละของประชาชนที่ตอบแบบสัมภาษณ์
จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ประถมศึกษา	259	69.07
มัธยมศึกษา	40	10.67
อุดมศึกษา	76	20.26
รวม	375	100.00

จากตารางที่ 4 แสดงว่า ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์มีการศึกษา
ระดับประถมศึกษามากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 69.07 รองลงมามีการศึกษาระดับ
อุดมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 20.26 และระดับมัธยมศึกษา ร้อยละ 10.67

ตารางที่ 5 จำนวนและร้อยละของประชาชนที่ตอบแบบสัมภาษณ์
จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	จำนวน	ร้อยละ
เกษตรกร	253	67.47
รับราชการ	82	21.87
ค้าขาย	40	10.66
รวม	375	100.00

จากตารางที่ 5 แสดงว่าผู้ตอบแบบสัมภาษณ์มีอาชีพ
เกษตรกร มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 67.47 รองลงมาอาชีพ
รับราชการ ร้อยละ 21.87 และอาชีพค้าขาย ร้อยละ 10.66

ตารางที่ 6 จำนวนและร้อยละของประชาชนที่ตอบแบบสัมภาษณ์
จำแนกตามฐานะทางเศรษฐกิจ (รายได้/เดือน)

ฐานะทางเศรษฐกิจ	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 1,000 บาท	181	48.27
1,000 - 2,500 บาท	94	25.07
มากกว่า 2,500 บาท	100	26.66
รวม	375	100.00

จากตารางที่ 6 แสดงว่าผู้ตอบแบบสัมภาษณ์มีรายได้/เดือนต่ำกว่า 1,000 บาท มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 48.27 รองลงมามีรายได้ต่อเดือน ระหว่าง 1,000 - 2,500 บาท คิดเป็นร้อยละ 25.07 และมีรายได้ต่อเดือนมากกว่า 2,500 บาท คิดเป็นร้อยละ 26.66 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ค่านิยมของประชาชนแต่ละความจำแนกตามเพศ อายุ
ระดับการศึกษา อาชีพ และฐานะทางเศรษฐกิจ

ตารางที่ 7 การกระจายร้อยละและผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่าง
เพศกับค่านิยมทางเศรษฐกิจ

ค่านิยม	เพศ		ค่าไคสแควร์
	ชาย	หญิง	
1. เงินเป็นแก้วสารพัดนึก			
เห็นด้วย	86.71	90.19	1.05
ไม่เห็นด้วย	13.29	9.81	
2. การเก็บออมทรัพย์			
อยากเก็บออมไว้	86.71	89.11	2.52
อยากจะใช้จ่าย	10.40	5.94	
อื่นๆ	2.89	4.95	
3. เงินและรายได้จะบอกถึงชั้นของคนเรา			
จริง	71.09	79.71	3.75
ไม่จริง	28.91	20.29	
4. การเป็นหนี้สิน			
การเป็นหนี้เป็นทุกข์ที่สุด	69.36	83.67	5.32*
เป็นเรื่องธรรมดา	24.86	15.35	
อื่นๆ	5.78	0.98	

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ค่านิยม	เพศ		ค่า โคสแควร์
	ชาย	หญิง	
5. ปัจจัยบางอย่างต่อการมีงานและมีเงิน มีเส้นสาย	23.69	22.28	
ความสามารถของบุคคล	41.62	34.16	0.82
โชควาสนาและพรหมลิขิต	20.82	24.75	
อื่นๆ	13.87	18.81	
6. การแสวงหาทรัพย์สินเงินทองเพื่อเป็น มรดกแก่ลูกหลาน			
อยากทำ	96.53	96.53	
ไม่อยากทำ	3.47	3.47	2.28
7. การคุมกำเนิดเป็นสิ่งที่สามารถทำได้ จริง เพราะทำให้ลดค่าใช้จ่าย	90.75	90.10	0.04
ไม่จริง เพราะเป็นการทำบาป	9.25	9.90	
8. การที่จะมีเงินหรือทรัพย์สินได้ขึ้นอยู่กับ ปัจจัยอะไรบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)			
หนักเอาเบาสุ้มและเก็บออม	55.45	60.56	
โชควาสนาและบุญกรรม	30.03	25.24	-
เสี่ยงกับการเล่นหวยใต้ดิน	11.55	12.31	
เสี่ยงโชคกับการเล่นการพนัน	2.97	1.89	

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ค่านิยม	เพศ		ค่า ไคสแควร์
	ชาย	หญิง	
9. จุดหมายของการทำงานและหา เงินหรือทรัพย์สิน			
เพื่อความร่ำรวย	39.31	42.57	
พออยู่พอกินไปวันๆ	2.31	7.92	9.10 *
พอมีกินและเก็บออมไว้บ้าง	58.38	49.51	
10. การจัดกิจกรรมแบบสทกรณเป็น สิ่งจำเป็นหรือไม่			
จำเป็น	78.03	85.15	
ไม่จำเป็น	21.97	14.85	3.09
11. ถ้าท่านมีเงินท่านต้องการทำ อะไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)			
ฝากธนาคาร	31.61	29.55	
ซื้อเครื่องทองรูปพรรณ	6.02	10.42	
ซื้อที่ดิน	32.47	28.63	-
เก็บออมไว้ที่ยาน	9.03	12.08	
เล่นหวยใต้ดิน	1.72	1.30	
ทองเที่ยวทัศนจาร	6.03	4.65	
ซื้อเครื่องอำนวยความสะดวก	13.12	13.38	

*

P < .05

จากตารางที่ 7 ผลการทดสอบด้วยค่าไคสแควร์พบว่าประชาชนที่มีเพศต่างกันมีค่านิยมทางเศรษฐกิจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในเรื่องของการเป็นหนี้สิน จุดหมายของการหาเงิน กล่าวคือ เพศหญิงเห็นว่าการเป็นหนี้เป็นทุกข์ที่สุด และจุดหมายการหาเงินของนั้นเพศหญิงเห็นว่าหาเพื่อความร่ำรวย

จากข้อ 8 และ 11 ปรากฏว่า เพศหญิงต้องการเก็บออมมากกว่าชาย ทั้งเพศชายและหญิงต้องการเล่นหวยใ้ค้กินใกล้เคียงกัน ชายต้องการมีที่ดินมากกว่าหญิง ส่วนหญิงต้องการมีเครื่องทองรูปพรรณมากกว่าชาย

ตารางที่ 8 การกระจายร้อยละและผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่าง
เพศกับค่านิยมการรักษาพยาบาล

ค่านิยม	เพศ		ค่า ไคสแควร์
	ชาย	หญิง	
1. การรักษากระดูกแขน ขาหัก ใช้น้ำมันคัสและน้ำมันมนต์ ให้แพทย์รักษา* อื่นๆ	20.81 67.05 12.14	24.75 45.54 29.71	0.76
2. การรักษาการเจ็บป่วย เช่นไข้และหวัด การทรงเจ้าและรำผีฟ้า โดยแพทย์ตามสถานพยาบาล อื่นๆ	9.83 15.60 64.74 9.83	11.88 19.31 50.00 18.81	1.51
3. การใช้เวทย์มนต์คาถารักษาการ เจ็บป่วย เห็นค้าย ไม่เห็นค้าย	45.08 54.92	58.91 41.09	0.60
4. การบวงสรวงวิญญาณของบรรพ- บุรุษอาการป่วยจะดีขึ้น ใช่ ไม่ใช่	59.54 40.46	58.91 41.09	0.36

ตารางที่ 8 (ต่อ)

ค่านิยม	เพศ		ค่า ไคสแควร์
	ชาย	หญิง	
5. เมื่อท่าน หรือคนในครอบครัว ของท่านเจ็บป่วยท่านมีวิธีการ รักษาอย่างไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)			
ซื้อยากินเอง	22.88	20.71	
หมอแผนโบราณหรือพระ การทรงเจ้าและรำผีฟ้า	6.54	7.26	
โดยหมอเถื่อน	1.54	2.48	
สถานเอนามัยไกลบ้าน	3.08	1.77	-
โรงพยาบาล	20.19	18.58	
คลินิกแพทย์	29.19	30.97	
	16.35	18.23	

* $P < .05$

จากตารางที่ 8 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ด้วยค่าไคสแควร์ พบว่าประชาชนทั้งเพศชายและหญิงมีค่านิยมการรักษาพยาบาลไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกๆ เรื่อง

และจากข้อที่ 5 ปรากฏว่าทั้งเพศชายและหญิงโดยส่วนรวมแล้ว เมื่อมีการเจ็บป่วยนิยมไปรักษาที่โรงพยาบาลและสถานเอนามัยมากที่สุด รองลงมานิยมซื้อยากินเอง ไปคลินิก และรักษาค่ายหมอแผนโบราณหรือพระตามวัด ตามลำดับ

ตารางที่ 9 การกระจายร้อยละและผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่าง
เพศกับค่านิยมการกิน

ค่านิยม	เพศ		ค่า ไคสแควร์
	ชาย	หญิง	
1. ผลการกิน लाभ เลือคหรือเนื้อกิบๆ			
ให้ไปรคีนสูง	13.29	11.39	0.74
บารุงกำล้ง	18.49	16.34	
ให้โทษและมีพยาธิ	63.58	69.31	
อื่่นๆ	4.64	2.96	
2. การกินเหล้ากัับเนื้อกิบๆนำ้เหล้าจะ ช่วยฆ่าเชื้อโรคและพยาธิได้			
จริง	31.21	24.75	2.17
ไม่จริง	68.79	75.25	
3. เด็กกินบั้งโตโก่ คัับโก่ จะมีผลอย่างไร			
เรียนหนังสือไม่เก่ง	6.94	9.41	5.42
หน้าคาน	10.40	17.82	
ให้วิคามินและคุดค้ำอาหาร	82.66	72.77	
4. คนที่เป็นคอดอยพอก มีสาเหตุจากอะไร			
กินของฝากคนอื่่น	10.40	14.36	2.24
ขาดวิคามินและอาหารทะเล	72.25	65.35	
เป็นบาปกรรมแคชาคิกอน	17.35	20.29	

ตารางที่ 9 (ต่อ)

ค่านิยม	เพศ		ค่า ไคสแควร์
	ชาย	หญิง	
5. หญิงตั้งครรภ์กินผลไม้ ชมหวาน และนม ไม่ได้ จะทำให้เด็กทารกอ้วนคลอดยาก			
จริง	30.10	43.56	6.08 *
ไม่จริง	69.94	56.44	
6. หญิงแม่อุ้มลูกอ่อนควรงินข้าวกับเกลือ หรือปลาเค็ม เพราะถ้ากินอาหาร อย่างอื่นทำให้แสดง			
จริง	33.53	42.57	3.97 *
ไม่จริง	66.47	57.43	

*
P < .05

จากตารางที่ 9 จากผลการทดสอบความสัมพันธ์ด้วยค่าไคสแควร์พบว่าเพศต่างกันมีค่านิยมการกินแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กล่าวคือ เพศหญิงเชื่อว่าหญิงตั้งครรภ์กินผลไม้และชมหวานและนมไม่ได้เพราะจะทำให้ทารกอ้วนและคลอดยาก และเชื่อว่าหญิงแม่อุ้มลูกอ่อนควรงินข้าวกับเกลือหรือปลาเค็ม กินอย่างอื่นทำให้แสดง

ตารางที่ 10 การกระจายร้อยละและผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่าง
เพศกับค่านิยมการศึกษา

ค่านิยม	เพศ		ค่า ไคสแควร์
	ชาย	หญิง	
1. การดำเนินชีวิตตามสภาพปัจจุบันต้อง อาศัยการเรียนเป็นหลัก			
เห็นด้วย	87.28	83.66	0.97
ไม่เห็นด้วย	12.72	16.34	
2. การเรียนค่อในระดับสูงขึ้นหลังจาก จบภาคบังคับ(ป.6)แล้ว			
เป็นสิ่งพุ่มเฟือยสิ้นเปลือง เงินทอง	8.67	11.88	4.73
เรียนไปก็ไร้ประโยชน์ไม่คุ้มค่ากับ การเงินที่เสียไป	21.39	13.37	
เรียนให้สูงๆจะได้ทำงานดีๆ	63.58	63.86	
อื่นๆ	6.36	10.89	
3. สิบพอคายังไม่เท่าพระยาเลี้ยง			
เห็นด้วย	60.12	62.38	0.41
ไม่เห็นด้วย	39.88	37.62	

ตารางที่ 10 (ต่อ)

ค่านิยม	เพศ		ค่า ไคสแควร์
	ชาย	หญิง	
4. การเรียนต่อในระดับสูงขึ้นหลังจาก จบการศึกษาภาคบังคับแล้ว (ป.6) เป็นเรื่องของคนมีเงิน			
จริง	33.53	45.05	5.16 *
ไม่จริง	66.47	54.95	
5. ระหว่างชายและหญิง ควรจะได้รับการ ศึกษาเท่าเทียมกันหรือไม่			
เท่าเทียมกัน	81.50	74.26	3.10
ชายควรได้รับการศึกษาสูงกว่า	17.92	24.26	
หญิงควรได้รับการศึกษาสูงกว่า	0.53	1.48	

*
 $P < .05$

จากตารางที่ 10 ผลของการทดสอบความสัมพันธ์ด้วยค่า
ไคสแควร์พบว่าเพศหญิงเห็นด้วยกับการเรียนต่อในระดับสูงขึ้นหลังจากจบการศึกษา
ภาคบังคับแล้ว เป็นเรื่องของคนมีเงินมากกว่าเพศชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ

ตารางที่ 11 การกระจายร้อยละและผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่าง
อายุกับค่านิยมทางเศรษฐกิจ

ค่านิยม	ระดับอายุ/ปี			ค่า ไคสแควร์
	24-35	36-47	48-55	
1. เงินเป็นแถวสารพัดนึก				
เห็นด้วย	83.33	89.92	92.31	5.40
ไม่เห็นด้วย	16.67	10.08	7.69	
2. การเก็บออมทรัพย์				
อยากเก็บออมไว้	87.30	86.55	90.00	0.18
อยากจะใช้จ่าย	7.14	8.40	8.46	
อื่นๆ	5.56	5.05	1.54	
3. เงินและรายได้บอกถึงชั้นของเรา				
จริง	67.46	73.95	85.38	*
ไม่จริง	32.54	26.05	14.62	11.48
4. การเป็นหนี้สิน				
เป็นทุกข์ที่สุด	71.43	79.83	80.00	3.05
เป็นเรื่องธรรมดา	24.60	18.49	16.15	
อื่นๆ	3.97	1.68	3.85	

ตารางที่ 11 (ต่อ)

ค่านิยม	ระดับอายุ/ปี			ค่า โคสแควร์
	24-35	36-47	48-55	
5. บัณฑิตบางส่วนต้องการมีงานและมีเงิน				
มีเส้นสาย	19.84	18.49	22.31	
ความสามารถของบุคคล	57.14	48.72	23.85	*
โชคความน่าแลพรหมลิขิต	7.14	21.01	32.31	42.91
อื่นๆ	15.88	11.78	21.53	
6. การแสวงหาทรัพย์สินเงินทองเพื่อเป็นมรดกแก่ลูกหลาน				
อยากทำ	94.44	97.48	97.69	
ไม่อยากทำ	5.56	2.52	2.31	
7. การคุมกำเนิดเป็นสิ่งที่สามารถทำได้				
จริง เพราะทำให้ลดค่าใช้จ่าย	97.62	93.28	80.77	*
ไม่จริง เพราะเป็นการทำบาป	2.38	6.72	19.23	22.59
8. การที่จะมีเงินมีทองได้นั้นขึ้นอยู่กับอะไรบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)				
หนักเอาเบาสุ่และเก็บออม	61.31	59.18	54.22	
โชคความน่าและบุญกรรม	22.11	27.55	32.44	
เล่นหวยใต้ดิน	14.07	10.71	11.11	
เล่นการพนัน	2.51	2.56	2.23	

ตารางที่ 11 (ต่อ)

ค่านิยม	ระดับอายุ / ปี			ค่า ไคสแควร์
	24-35	36-47	48-55	
9. จุดหมายของการทำงานและหาเงิน เพื่อความร่ำรวย	41.27	48.74	33.85	6.59
หาพออยู่พอกินไปวันๆ	4.76	3.36	7.69	
หาพอกินและเก็บออมไว้บ้าง	53.97	47.90	58.46	
10. การจัดกิจกรรมแบบสทกรณเป็นสิ่ง จำเป็นหรือไม่	87.31	80.67	77.69	4.02
จำเป็น	12.69	19.33	22.31	
ไม่จำเป็น				
11. ถ้าท่านมีเงินท่านต้องการทำอะไร ในสิ่งต่อไปนี้ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)				
ฝากธนาคาร	29.12	30.88	31.58	
ซื้อเครื่องทองรูปพรรณ	7.65	8.82	8.67	
ซื้อที่ดิน	28.83	29.12	33.44	-
เก็บออมไว้ที่บ้าน	9.12	11.76	11.15	
เล่นหวยใต้ดิน	1.76	0.88	1.86	
ท่องเที่ยวทัศนจาร	7.94	5.00	2.79	
ซื้อเครื่องอำนวยความสะดวก	15.58	13.54	10.51	

* p < .05

จากตารางที่ 11 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ด้วยค่าไคสแควร์ พบว่า ประชาชนที่มีระดับอายุต่างกันมีค่านิยมในเรื่องต่อไปนี้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ เงินและรายได้บอกถึงชั้นของคนเรา ปัจจุบันที่มีผลต่อการทำงาน และมีเงินทอง การคุมกำเนิด และจากค่ากระจายร้อยละสรุปได้ว่า ประชาชนที่มีอายุมากเห็นด้วยกับเงินและรายได้บอกถึงชั้นของคนเรา การมีงานและเงินทองขึ้นอยู่กับโชควาสนาและพรหมลิขิต และยอมรับว่าการคุมกำเนิดเป็นการทำบาปอย่างหนึ่ง

และจากข้อที่ 8 และ 11 เป็นการบ่งชี้ว่าผู้ที่มีอายุมากมีความเชื่อโชควาสนาและบุญกรรมมากกว่าผู้ที่มีอายุน้อย ถ้ามีเงินแล้วสิ่งที่ต้องการมากที่สุดคือซื้อที่ดินและฝากธนาคาร

ตารางที่ 12 การกระจายร้อยละและผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่าง
อายุกับค่านิยมการรักษาพยาบาล

ค่านิยม	ระดับอายุ / ปี			ค่า ไคสแควร์
	24-35	36-47	48-55	
1. การรักษากระดูกแขน ขา หัก ใส่น้ำมันต์หรือน้ำมันมันต์ ให้แพทย์รักษา อื่นๆ	10.32	16.81	40.00	30.96*
2. การรักษาการเจ็บป่วย เช่น ไหว้และบวงสรวง ทรงเจ้าและรำผีฟ้า รักษาโดยแพทย์ อื่นๆ	73.81	41.18	51.54	
	15.87	42.01	8.46	
3. การใช้เวทย์มนต์คาถารักษาการ เจ็บป่วย เห็นด้วย ไม่เห็นด้วย	12.69	6.72	13.10	3.82
	8.74	15.96	15.38	
	70.63	68.91	44.62	
4. การบวงสรวงหรือเช่นไหว้วิญญาณ ของบรรพบุรุษทำให้อาการป่วยดีขึ้น ใช่ ไม่ใช่	7.94	8.41	26.90	15.64*
	30.95	42.02	55.38	
	69.05	57.98	44.62	
4. การบวงสรวงหรือเช่นไหว้วิญญาณ ของบรรพบุรุษทำให้อาการป่วยดีขึ้น ใช่ ไม่ใช่	46.83	60.51	68.46	12.22*
	53.17	39.49	31.54	

ตารางที่ 12 (ต่อ)

ค่านิยม	ระดับอายุ / ปี			ค่า ไคสแควร์
	24-35	36-47	48-55	
5. เมื่อท่านหรือคนในครอบครัวของท่านเจ็บป่วยท่านมีวิธีรักษาอย่างไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)				
ชื่อยากินเอง	19.10	20.94	25.51	
รักษาด้วยหมอมแผนโบราณหรือพระทรงเจ้าและราณีฟ้า	3.71	8.26	8.99	
หมอเถื่อน	1.10	1.93	3.19	-
หมอมือ	1.31	2.20	3.77	
สถานือนามัยที่ใกล้บ้าน	23.34	18.46	15.94	
โรงพยาบาล	30.76	29.48	30.43	
คลินิก	20.64	18.73	12.17	

*
 $P < .05$

จากตารางที่ 12 จากผลการทดสอบความสัมพันธ์ด้วยค่าไคสแควร์พบว่า ประชาชนที่มีระดับอายุต่างกันมีค่านิยมด้านการรักษาพยาบาลแตกต่างกันในเรื่องการรักษากระดูกแขน ขา หัก และการรักษาการเจ็บป่วย กล่าวคือ ประชาชนที่มีอายุมากเชื่อว่าการรักษากระดูกแขน ขา หักโดยใช้น้ำมันคัหรือน้ำมันนคจะทำให้หายไคนนอกจากนั้นเชื่อว่าการรักษาผู้ช่วยด้วยเวทย์มนคคาถา การบวงสรวง เช่นไหว้วิญญาณ จะทำให้อาการป่วยหาย และจากข้อ 5 พบว่าโดยส่วนรวม แล้วประชาชนทุกระดับอายุเมื่อมีอาการเจ็บป่วยใช้นิยมไปรักษาที่โรงพยาบาลและสถานือนามัย คลินิก และชื่อยากินเองแต่ก็มีบางส่วนที่ยังเชื่อการรักษาโดยการทรงเจ้า ราณีฟ้า หมอเถื่อน และหมอมแผนโบราณหรือพระที่วัด

ตารางที่ 13 การกระจายร้อยละและการทดสอบความสัมพันธ์
ระหว่างอายุกับค่านิยมการกิน

ค่านิยม	ระยะอายุ / ปี			ค่า ไคสแควร์
	24-35	36-47	48-55	
1. ผลการกินลาบเลือดหรือคิบๆ				
ให้โปรตีนสูง	13.49	10.92	12.31	
บำรุงกำลัง	7.15	16.81	27.69	*
ให้โทษและมีพยาธิ	75.39	68.91	56.15	19.43
อื่นๆ	3.97	3.36	3.85	
2. การกินเหล้ากับเนื้อคิบๆนำเหล้า จะช่วยให้เชื่อโรคและพยาธิได้				
จริง	21.42	25.21	35.38	*
ไม่จริง	78.58	74.79	64.62	6.52
3. เด็กกินแป้งไตไก่ คับไก่มีผลอย่างไร				
เรียนหนังสือไม่เก่ง	4.76	7.56	12.31	
หน้ากาน	5.56	11.76	25.38	*
ให้วิตามินและคุณค่าอาหาร	39.68	80.68	62.31	29.27
4. คนที่เป็นคอพอกมีสาเหตุจาก				
กินของฝาดคนอื่น	1.59	10.92	24.62	
ขาดวิตามินและอาหารทะเล	86.51	68.07	51.54	*
เป็นยาปนกรรมแต่ชาติก่อน	11.90	21.01	23.84	44.07

ตารางที่ 13 (ต่อ)

ค่านิยม	ระดับอายุ / ปี			ค่า ไคสแควร์
	24-35	36-47	48-55	
5. หญิงตั้งครรภ์กินผลไม้ ขนมหวาน และนมไม่ไค้จะทำให้เด็กทารก เกิดมาอ้วนคลอคยาก				
จริง	27.78	26.89	56.15	* 31.25
ไม่จริง	72.22	73.11	43.85	
6. หญิงแม่ลูกอ่อนควรกินข้าวกับเกลือ หรือปลาเค็ม ถ้ากินอาหารอย่าง อื่นๆ ทำให้แสดง				
จริง	20.63	37.82	56.93	* 32.91
ไม่จริง	79.37	62.18	43.07	

*
P < .05

จากตารางที่ 13 จากผลการทดสอบความสัมพันธ์ด้วยค่าไคสแควร์ พบว่าประชาชนที่มีอายุต่างกันมีค่านิยมการกินแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ .05 ในเรื่อง การกินลาบเลือดหรือเนื้อดิบๆ การกินเหล้ากับเนื้อดิบๆ การกินแป้งโตโก้ คับโก้ กอพอก และการกินของหญิงมีครรภ์ กล่าวคือ ผู้ที่มีอายุมากเชื่อว่าการกินเนื้อดิบๆจะทำให้มีกำลังและให้โปรตีนสูง เด็กกินแป้งโตโก้ คับโก้ทำให้หน้าค้ำ ผู้ที่คอพอกเกิดจากกินของฝากคนอื่นและมีบาปกรรมแต่ชาติก่อน หญิงมีครรภ์ไม่ควรกินผลไม้ ขนมหวานและนมเพราะทำให้ทารกอ้วนคลอคยาก และหญิงแม่ลูกอ่อนควรกินข้าวกับเกลือหรือปลาเค็ม ถ้ากินอย่างอื่นๆทำให้แสดงได้

ตารางที่ 14 การกระจายร้อยละและผลการทดสอบความสัมพันธ์
ระหว่างอายุกับค่านิยมทางการศึกษา

ค่านิยม	ระดับอายุ / ปี			ค่า ไคสแควร์
	24-35	36-47	48-55	
1. การดำเนินชีวิตตามสภาพปัจจุบัน ต้องอาศัยการเรียนเป็นหลัก				
เห็นด้วย	89.68	85.71	80.76	4.08
ไม่เห็นด้วย	10.32	14.29	19.24	
2. การเรียนต่อในระดับสูงชันหลังจาก จบการศึกษาภาคบังคับแล้ว (ป.6)				
เป็นสิ่งฟุ่มเฟือยและสิ้นเปลือง	11.91	6.72	12.31	4.87
ไร้ประโยชน์ไม่คุ้มกับเงินที่ลงทุน	12.69	19.33	19.23	
เรียนให้สูงจะได้รับราชการและ ทำงานดีๆ	67.46	63.87	60.00	
อื่นๆ	7.94	10.08	8.46	
3. สิบพ่อค้ายังไม่เท่าพระยาเลี้ยง				
เห็นด้วย	45.24	61.34	76.92	26.68*
ไม่เห็นด้วย	54.76	38.66	23.08	
4. การเรียนต่อในระดับสูงชันหลังจาก จบการศึกษาภาคบังคับ (ป.6) แล้ว เป็นเรื่องของคนมีเงินเท่านั้น				
จริง	24.61	41.18	53.08	21.81*
ไม่จริง	75.39	58.82	46.92	

ตารางที่ 14 (ต่อ)

ค่านิยม	ระดับอายุ / ปี			ค่า ไคสแควร์
	24-35	36-47	48-55	
ผู้ชายว่างงานและหญิงทอจะได้รับการศึกษาเท่าเทียมกันหรือไม่				
เท่าเทียมกัน	87.31	79.83	66.15	
ชายควรได้รับการศึกษาสูงกว่า	12.69	19.33	31.54	18.05 *
หญิงควรได้รับการศึกษาสูงกว่า	0.00	00.84	2.31	

* $p < .05$

จากตารางที่ 14 จากผลการทดสอบความสัมพันธ์ด้วยค่าไคสแควร์ พบว่าประชาชนที่มีระดับอายุต่างกันมีค่านิยมการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ .05 ในเรื่องการรับราชการดีกว่าทำงานอื่นๆ การเรียนต่อในระดับสูงขึ้นหลังจากจบการศึกษาภาคบังคับแล้ว ชายควรได้รับการศึกษาสูงกว่าหญิง

ตารางที่ 15 การกระจายร้อยละและผลการทดสอบความสัมพันธ์
ระหว่างระดับการศึกษากับค่านิยมทางเศรษฐกิจ

ค่านิยม	ระดับการศึกษา			ค่า ไคสแควร์*
	ประถมศึกษา	มัธยมศึกษา	อุดมศึกษา	
1. เงินเป็นแก้วสารพัดนึก				
เห็นด้วย	93.44	87.50	72.37	13.81
ไม่เห็นด้วย	6.56	12.50	27.63	
2. การเก็บออมทรัพย์				
อยากเก็บออม	88.03	82.50	90.79	1.05
อยากใช้จ่าย	8.88	7.50	5.26	
อื่นๆ	3.09	10.00	3.95	
3. เงินและรายได้บอกถึงชั้นของคนเรา				
จริง	82.62	75.00	52.63	28.77
ไม่จริง	17.38	25.00	47.37	
4. การเป็นหนี้สิน				
เป็นทุกข์ที่สุด	82.24	67.50	64.47	11.83
เป็นเรื่องธรรมดา	15.06	27.50	31.58	
อื่นๆ	2.70	5.00	3.95	
5. ปัจจัยบางอย่างที่มีผลต่อการมีงาน และเงินทอง คือ				
มีเส้นสาย	24.32	20.00	19.74	23.63
ความสามารถของบุคคล	34.75	52.50	61.84	
โชคความสาและพรหมลิขิต	22.39	15.00	6.58	
อื่นๆ	18.54	12.50	11.84	

ตารางที่ 15 (ต่อ)

ค่านิยม	ระดับการศึกษา			ค่า ไคสแควร์
	ประถม ฯ	มัธยม ฯ	อุดม ฯ	
6. ความแสวงหาทรัพย์สินเงินทองเพื่อ เป็นมรดกแก่ลูกหลาน				
อยากทำ	98.07	95.00	92.11	6.56 *
ไม่อยากทำ	1.93	5.00	7.89	
7. การคุมกำเนิดเป็นสิ่งที่สามารถทำได้				
จริงเพราะทำให้ลดค่าใช้จ่าย	86.87	97.50	98.68	12.04 *
ไม่จริงเพราะเป็นการทำบาป	13.13	2.50	1.32	
8. การจะมีเงินหรือทรัพย์สินขึ้นมาได้นั้น ขึ้นอยู่กับอะไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)				
หนักเอาเบาสุ้มและเก็บออม	57.88	50.63	63.79	-
โชคความหนาและบุญกรรม	29.41	29.11	19.83	
เล่นหวยใต้ดิน	11.06	15.19	12.93	
เล่นการพนัน	1.65	5.07	3.45	
9. จุดหมายของการทำงานและหาเงิน				
เพื่อความร่ำรวย	40.93	55.00	34.21	8.91
หาพอมือกินไปวันๆ	6.56	5.00	1.32	
หาพอมือกินและเก็บไว้บ้าง	52.51	40.00	64.47	
10. การจัดกิจกรรมแบบสหกรณ์เป็นสิ่ง จำเป็นหรือไม่				
จำเป็น	76.83	90.00	93.42	12.48 *
ไม่จำเป็น	23.17	10.00	6.58	

ตารางที่ 15 (ต่อ)

ค่านิยม	ระดับการศึกษา			ค่า ไคสแควร์
	ประถมฯ	มัธยม ฯ	อุดม ฯ	
11. ถ้าท่านมีเงินท่านต้องการทำอะไร ในสิ่งต่อไปนี้ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)				
ฝากธนาคาร	31.68	28.69	28.21	
ซื้อเครื่องทองรูปพรรณ	8.19	10.66	7.69	
ซื้อที่ดิน	32.15	26.23	27.78	
เก็บออมไว้ที่บ้าน	12.36	7.38	7.69	
เล่นหวยใต้ดิน	1.08	2.46	2.14	
ทองเที่ยวทัศนอาจร	3.25	7.38	9.82	
ซื้อเครื่องอำนวยความสะดวก	11.29	17.20	16.67	

*p < .05

จากตารางที่ 15 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ปรากฏว่าผู้ที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีค่านิยมทางเศรษฐกิจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในเรื่องต่อไปนี้คือ เงินเป็นแกวสารพัดนึก เงินและรายได้บอกถึงชั้นของคน การเป็นหนี้สิน ปัจจัยที่มีต่อการมีงานและมีเงิน การแสวงหาทรัพย์สิน การคุมกำเนิด และการจัดกิจกรรมแบบสหกรณ์

จากข้อที่ 8 และ 11 พบว่าผู้ที่ได้รับการศึกษาน้อยเชื่อว่าการมีงานและมีเงินขึ้นอยู่กับโชควาสนาและบุญกรรมนำแต่ง ผู้ที่มีการศึกษาทุกระดับนิยมเล่นหวยใต้ดิน และถ้ามีเงินจะฝากธนาคาร ซื้อที่ดิน และซื้อเครื่องอำนวยความสะดวก

ตารางที่ 16 การกระจายร้อยละและผลการทดสอบความสัมพันธ์
ระหว่างระดับการศึกษากับค่านิยมการรักษาพยาบาล

ค่านิยม	ระดับการศึกษา			ค่า ไคสแควร์
	ประถมฯ	มัธยม ฯ	อุดม ฯ	
1.การรักษากระดูกแขน ขา หัก ใช้น้ำมันคัหรือน้ำมันมก ให้แพทย์รักษา อื่นๆ	23.17 57.14 19.69	7.50 42.50 50.00	3.95 82.89 13.16	* 30.35
2.การรักษาการเจ็บป่วย เช่นไหว้และบวงสรวงวิญญาณ ทรงเจ้าและรำผีฟ้า รักษาโดยแพทย์ อื่นๆ	7.72 14.29 60.62 17.37	12.50 12.50 65.00 10.00	7.89 7.89 76.33 7.89	2.89
3.การใช้เวทย์มนต์คาถารักษาการ เจ็บป่วย เห็นควย ไม่เห็นควย	52.12 47.88	32.50 67.50	17.11 82.89	* 31.39
4.การบวงสรวงหรือเซ่นไหว้วิญญาณ ของบรรพบุรุษทำให้อาการเจ็บป่วย หายได้ ใช่ ไม่ใช่	68.73 31.27	45.00 55.00	31.58 68.42	* 36.22

ตารางที่ 16 (ต่อ)

ค่านิยม	ระดับการศึกษา			ค่า ไคสแควร์
	ประถมฯ	มัธยม ฯ	อุดม ฯ	
5. เมื่อท่านหรือคนในครอบครัวของท่านเจ็บป่วยท่านมีวิธีการรักษาอย่างไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)				
ซื้อยากินเอง	22.63	22.31	18.44	
รักษาค่ายหมอแผนโบราณหรือพระตามวัด	8.42	4.96	3.28	
ทรงเจ้าหรือรำผีฟ้า	2.89	2.48	0.41	-
รักษาค่ายหมอเถื่อน	3.05	1.65	1.64	
สถานอนามัย	17.79	23.14	21.72	
โรงพยาบาล	30.48	28.09	29.92	
คลินิก	14.74	17.37	24.59	

* $p < .05$

จากตารางที่ 16 พบว่าประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีค่านิยมการรักษาพยาบาลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในเรื่องการรักษากระดูกแขน ขาหัก การรักษาการเจ็บป่วย

จากข้อ 5 พบว่าการกระจายร้อยละของผู้ที่มีระดับการศึกษาในระดับใดก็ตามมีค่านิยมวิธีการรักษาการเจ็บป่วยตามโรงพยาบาล สถานอนามัย คลินิก และซื้อยากินเอง นอกจากนั้นยังพบว่าผู้ที่มีการศึกษาน้อยยังเชื่อว่าการทรงเจ้าและรำผีฟ้าเป็นวิธีรักษาการเจ็บป่วยได้ และยังมีนิยมรักษาค่ายหมอเถื่อนและหมอแผนโบราณด้วย

ตารางที่ 17 การกระจายร้อยละและผลการทดสอบความสัมพันธ์
ระหว่างระดับการศึกษากับค่านิยมการกิน

ค่านิยม	ระดับการศึกษา			ค่า ไคสแควร์
	ประถมศึกษา	มัธยม ๑	อุดม ๑	
1. ผลของกรกินตามเลือดและเนื้อกิบๆ				
ให้โปรตีนสูง	11.19	12.50	15.79	
บำรุงกำลัง	23.56	5.00	2.63	
ให้โทษและมีพยาธิ	61.78	70.00	81.58	22.93*
อื่นๆ	3.47	12.50	0.00	
2. การกินเหล้า กับเนื้อกิบๆน้ำเหล้า จะช่วยให้เราเชื่อโรคและพยาธิ				
จริง	33.21	7.50	15.79	
ไม่จริง	66.79	92.50	84.21	17.26*
3. เด็กกินแป้งไตไก่ กับไก่ จะเกิดผล				
เรียนหนังสือไม่เก่ง	11.58	2.50	0.00	
หน้ากาน	19.31	2.50	3.95	32.68*
ให้วิตามินและคุณค่าอาหาร	69.11	95.00	96.05	
4. คนที่เป็นคอหอยพอกมีสาเหตุจาก				
กินของปากคนอื่น	16.99	7.50	0.00	
ขาดวิตามินและอาหารทะเล	57.14	82.50	100.00	51.95*
เป็นยาปรกรมแต่ขาดกิกอน	25.87	10.00	0.00	

ตารางที่ 17 (ต่อ)

ค่านิยม	ระดับการศึกษา			ค่า ไคสแควร์
	ประถม ฯ	มัธยม ฯ	อุดม ฯ	
5.หญิงตั้งครรรภ์กินผลไม้ ขนมหวานและ นมไม่ได้เพราะจะทำให้ทารกอ้วน คลอดยาก				
จริง	44.79	27.50	14.48	* 23.14
ไม่จริง	55.21	72.50	85.52	
6.หญิงแม่ออกอ้อนควรรกินข้าวกับเกลือ หรือปลาเค็ม ถ้ากินอาหารอย่างอื่น จะทำให้แสดง				
จริง	50.19	12.50	13.16	* 46.00
ไม่จริง	49.81	87.50	86.84	

* $p < .05$

จากตารางที่ 17 พบว่าประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีค่านิยม
การกินแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในเรื่อง ผลของการกินลาบ
เลือดหรือเนื้อดิบๆ การกินเหล้ากับเนื้อดิบๆ เด็กกินมิ่งโตได้ ด้ยไก่ การกินของ
หญิงมีครรภ์ และหญิงแม่ออกอ้อน

ตารางที่ 18 การกระจายร้อยละ และผลการทดสอบความสัมพันธ์
ระหว่างระดับการศึกษากับค่านิยมทางการศึกษา

ค่านิยม	ระดับการศึกษา			ค่า ไคสแควร์
	ประถม ฯ	มัธยม ฯ	อุดม ฯ	
1. การดำเนินชีวิตตามสภาพปัจจุบัน ต้องอาศัยการเรียนเป็นหลัก				
เห็นด้วย	82.63	90.00	92.11	4.99
ไม่เห็นด้วย	17.37	10.00	7.89	
2. การเรียนต่อในระดับสูงขึ้นหลังจาก จบการศึกษามัธยมศึกษา(ป.6)แล้ว				
เป็นสิ่งฟุ่มเฟือยและสิ้นเปลืองเงิน	12.74	5.00	5.26	20.09*
เรียนไปก็ไร้ประโยชน์ไม่คุ้มกับ เงินที่เสียไป	21.62	7.50	6.56	
เรียนให้สูงจะได้ทำงานและรับ ราชการ	55.98	72.50	85.55	
อื่นๆ	9.66	15.00	2.63	
3. สืบพ้อค่างยังไม่เท่าพระยาเลี้ยง				
เห็นด้วย	67.18	60.00	43.42	12.35*
ไม่เห็นด้วย	32.82	40.00	56.58	

ตารางที่ 18 (ต่อ)

ค่านิยม	ระดับการศึกษา			ค่า ไคสแควร์
	ประถมศึกษา	มัธยม ๑	อุดม ๑	
4. การเรียนต่อในระดับสูงขึ้นหลังจาก จบการศึกษาภาคบังคับ(ป.6)แล้ว เป็นเรื่องของคนมีเงินเท่านั้น				
จริง	47.88	25.00	19.74	23.48*
ไม่จริง	52.12	75.00	80.26	
5. ระหว่างชายกับหญิง ควรจะได้รับ การศึกษาเท่าเทียมกันหรือไม่				
เท่าเทียมกัน	72.20	95.00	86.84	15.48*
ชายควรได้รับการศึกษาสูงกว่า	26.25	5.00	13.16	
หญิงควรได้รับการศึกษาสูงกว่า	1.55	0.00	0.00	

* $p < .05$

จากตารางที่ 18 พบว่าประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีค่านิยมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในเรื่อง การเรียนต่อในระดับสูงขึ้นหลังจากจบการศึกษาภาคบังคับ(ป.6)แล้ว และการทำงาน

ตารางที่ 19 การกระจายร้อยละและผลการทดสอบความสัมพันธ์
ระหว่างอาชีพกับค่านิยมทางเศรษฐกิจ

ค่านิยม	อาชีพ			ค่า ไคสแควร์
	เกษตรกร	รับราชการ	ค้าขาย	
1. เงินเป็นแถวสารพัดนึก				
เห็นด้วย	92.09	75.61	92.50	* 17.27
ไม่เห็นด้วย	7.91	24.39	7.50	
2. การเก็บออมทรัพย์				
อยากเก็บออมไว้	88.14	89.02	85.00	
อยากจะใช้จ่าย	8.30	6.09	10.00	0.65
อื่นๆ	3.56	4.89	5.00	
3. เงินและรายได้จะบอกถึงชั้นของคน				
จริง	81.82	54.88	80.00	* 24.89
ไม่จริง	18.18	45.12	20.00	
4. การเป็นหนี้สิน				
เป็นทุกข์ที่สุด	82.21	63.42	72.50	* 10.59
เป็นเรื่องธรรมดา	15.42	31.70	22.50	
อื่นๆ	2.37	4.88	5.00	
5. ปัจจัยบางอย่างที่มีผลต่อการมีงานและ				
เงินทอง				
มีเส้นสาย	21.74	14.63	25.00	* 28.44
ความสามารถของบุคคล	33.99	65.85	35.00	
โชควาสนาและพรหมลิขิต	27.67	7.32	20.00	
อื่นๆ	16.60	12.20	20.00	

ตารางที่ 19 (ต่อ)

ค่านิยม	อาชีพ			ค่า โคสแควร์
	เกษตรกร	รับราชการ	ค้าขาย	
6. การแสวงหาทรัพย์สินเงินทองเพื่อ เป็นมรดกแก่ลูกหลาน				
อยากทำ	98.22	91.46	97.50	8.08
ไม่อยากทำ	1.78	8.54	2.50	
7. การคุมกำเนิดเป็นสิ่งที่สามารถทำได้				
จริงเพราะทำให้ลดค่าใช้จ่าย	86.56	98.78	97.50	13.25 *
ไม่จริงเพราะเป็นการทำบาป	13.44	1.22	2.50	
8. การที่จะมีเงินมีทรัพย์สินนั้นขึ้นอยู่กับอะไรบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)				
หนักเอาเบาสุ้มและเก็บออม	57.28	61.54	56.34	-
เป็นเรื่องของโชควาสนา	29.36	23.08	25.35	
เล่นหวยใต้ดิน	11.46	12.31	14.08	
เล่นการพนัน	1.90	3.07	4.23	
9. จุดหมายของการหาเงินและทรัพย์สิน				
เพื่อความร่ำรวย	41.11	35.37	52.50	7.93
หาพอมีกินไปวันๆ	6.72	1.22	5.00	
หาพอมีกินและเก็บไว้บ้าง	52.17	63.41	42.50	

ตารางที่ 19 (ต่อ)

ค่านิยม	อาชีพ			ค่า ไคสแควร์
	เกษตรกร	รับราชการ	ค้าขาย	
10. การจัดกิจกรรมแบบสหกรณ์เป็น สิ่งจำเป็นหรือไม่				
จำเป็น	79.05	96.34	67.50	* 18.15
ไม่จำเป็น	20.95	3.66	32.50	
11. ถ้าท่านมีเงินท่านต้องการทำอะไร ในสิ่งต่อไปนี้ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)				
ฝากธนาคาร	31.94	28.08	28.46	
ซื้อเครื่องทองรูปพรรณ	7.74	8.46	11.38	
ซื้อที่ดิน	31.94	28.08	27.64	
เก็บออมไว้ที่บ้าน	11.77	7.69	11.38	
เล่นหวยใต้ดินและการพนัน	1.13	1.92	2.44	
ท่องเที่ยวทัศนจาร	3.39	8.85	7.32	
ซื้อเครื่องอำนวยความสะดวก	12.09	16.92	11.38	

* $p < .05$

จากตารางที่ 19 พบว่าประชาชนที่มีอาชีพต่างกันมีค่านิยมทางเศรษฐกิจแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ .05 ในเรื่อง เงินเป็นก้าวสารพัดนึก เงินและรายได้บอกถึงชั้นของคนเรา ปัจจัยที่มีผลต่อการมีงานและมีเงินทอง การคุมกำเนิด และการจัดกิจกรรมสหกรณ์ และจากข้อ 8 และ 11 พบว่าผู้ที่มีอาชีพรับราชการเชื่อว่าผู้ที่เก็บออมและสู้งานเท่านั้นที่จะมีเงินมีทรัพย์สินขึ้นมาได้ แต่ผู้ที่มีอาชีพเกษตรกรยังเชื่อโชควาสนาและบุญกรรมอยู่ทุกอาชีพยังนิยมเล่นหวยใต้ดินเพื่อหวังจะได้เงินมา และยังเห็นค้ำยว่าถ้ามีเงินแล้วจะฝากธนาคาร ซื้อที่ดิน ซื้อเครื่องอำนวยความสะดวก และซื้อเครื่องทองรูปพรรณ

ตารางที่ 20 การกระจายร้อยละและผลการทดสอบความสัมพันธ์
ระหว่างอาชีพกับค่านิยมการรักษายาบาล

ค่านิยม	อาชีพ			ค่า ไคสแควร์
	เกษตรกร	รับราชการ	ค้าขาย	
1. การรักษากระดูกแขน ขาหัก				
ใช้น้ำมันคัหรือน้ำมันนคั	32.02	4.88	5.00	
ให้แพทย์รักษา	47.43	82.93	47.50	33.41 *
อื่นๆ	20.55	12.19	47.50	
2. การรักษาการเจ็บป่วย				
เชนไหว้และบวงสรวงวิญญาน	12.25	9.76	5.00	
ทรงเจ้าและรำผีฟ้า	14.62	13.41	20.00	
ให้แพทย์รักษา	56.52	68.29	60.00	3.46
อื่นๆ	16.61	8.54	15.00	
3. การใช้เวทย์มนต์คาถารักษาการ เจ็บป่วย				
เห็นค้ว	51.38	15.85	45.00	31.98 *
ไม่เห็นค้ว	48.62	84.15	55.00	
4. การบวงสรวงหรือเชนไหว้วิญญาน ของบรรพบุรุษทำให้การป่วยหายไค้				
ใช่	66.79	31.71	62.50	31.17 *
ไมใช่	33.21	68.29	37.50	

ตารางที่ 20 (ต่อ)

ค่านิยม	อาชีพ			ค่า โคสแควร์
	เกษตรกร	รับราชการ	ค้าขาย	
5. เมื่อท่านหรือคนในครอบครัวของท่าน เจ็บป่วยท่านมีวิธีการรักษาอย่างไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)				
ชื้อยากินเอง	22.56	19.25	22.40	
หมอแผนโบราณหรือพระคัมภีร์	8.33	3.39	6.40	
การทรงเจ้าหรือรำผีฟ้า	3.02	0.00	1.60	-
หมอเถื่อน	2.73	1.51	2.40	
สถานื่อนามัย	18.53	22.64	16.80	
โรงพยาบาล	30.60	29.43	29.60	
คลินิก	14.22	23.77	20.80	

* $p < .05$

จากตารางที่ 20 พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพต่างกันมีค่านิยม
แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในเรื่องการรักษากระดูกหัก การ
รักษาอาการเจ็บป่วย

จากข้อ 5 พบว่า ผู้ที่มีอาชีพเกษตรกรเมื่อมีการเจ็บป่วยขึ้น
ส่วนมากรักษากับหมอแผนโบราณหรือพระคัมภีร์มากกว่าอาชีพอื่นๆ และทุกอาชีพ
รักษาอาการเจ็บป่วยที่โรงพยาบาล สถานื่อนามัย คลินิก และชื้อยากินเอง

ตารางที่ 21 การกระจายร้อยละและผลการทดสอบความสัมพันธ์
ระหว่างอาชีพกับค่านิยมการกิน

ค่านิยม	อาชีพ			ค่า ไคสแควร์
	เกษตรกร	รับราชการ	ค้าขาย	
1. ผลของการกินลาบเลือดหรือเนื้อดิบๆ				
ให้โปรตีน	11.40	14.63	12.50	
บำรุงกำลัง	22.54	3.66	12.50	*
ให้โทษและมีพยาธิ	6.33	76.83	65.00	16.13
อื่นๆ	2.37	4.88	10.00	
2. การกินเหล้ากับเนื้อดิบๆ น้ำเหล้าจะ ช่วยฆ่าเชื้อโรคและพยาธิ				
จริง	32.02	15.85	25.00	
ไม่จริง	67.98	84.15	75.00	8.69*
3. ผลของการที่เด็กกินแป้งไตไก่ คับไก่				
เวียนหนังสือไม่เก่ง	11.86	2.44	2.50	
หนากาน	20.56	2.44	10.00	42.44*
ให้วิตามินและคุณค่าอาหาร	67.58	95.12	87.50	
4. คนเป็นคอพอกเกิดจากสาเหตุอะไร				
กินของฝากคนอื่น	18.58	1.22	7.50	
ขาดวิตามินและอาหารทะเล	57.71	93.90	75.00	48.24*
เป็นยาปลอมแต่ขาดค็อกอน	23.71	4.88	8.50	

ตารางที่ 21 (ต่อ)

ค่านิยม	อาชีพ			ค่า ไคสแควร์
	เกษตรกร	รับราชการ	ค้าขาย	
5.หญิงมีครรภ์ กินผลไม้ ขนมหวานและ นมไม่ได้จะทำให้ทารกอ้วนคลอดยาก				
จริง	45.06	14.63	32.50	* 23.39
ไม่จริง	54.94	85.37	67.50	
6.หญิงแม่ออกอวนควรงินข้าวกับเกลือ หรือปลาเค็ม ถ้ากินอาหารอย่างอื่น จะแสดง				
จริง	50.59	13.41	20.00	* 40.34
ไม่จริง	49.41	86.59	80.00	

* $P < .05$

จากตารางที่ 21 พบว่าประชาชนที่มีอาชีพต่างกันมีค่านิยมการกิน
แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในทุกๆ เรื่อง

ตารางที่ 22 การกระจายร้อยละและผลการทดสอบความสัมพันธ์
ระหว่างอาชีพกับค่านิยมทางการศึกษา

ค่านิยม	อาชีพ			ค่า ไคสแควร์
	เกษตรกร	รับราชการ	ค้าขาย	
1. การดำเนินชีวิตตามสภาพปัจจุบัน ต้องอาศัยการเรียนเป็นหลัก				
เห็นด้วย	82.61	93.91	85.00	6.31 *
ไม่เห็นด้วย	17.39	6.09	15.00	
2. การเรียนต่อในระดับสูงขึ้นหลังจากจบ การศึกษามัธยมศึกษา(ป.6)แล้ว				
เป็นสิ่งฟุ่มเฟือยและสิ้นเปลืองเงิน	13.44	2.44	7.50	26.50 *
เรียนไปก็ไร้ประโยชน์ไม่คุ้มกับ เงินที่เสียไป	22.13	6.10	7.50	
เรียนให้สูงๆจะได้ทำงานดีๆและ รับราชการ	59.68	76.82	62.50	
อื่นๆ	4.75	14.64	22.50	
3. สิบพอดียังไม่เท่าพระยาเลี้ยง				
เห็นด้วย	67.98	46.34	52.50	13.32 *
ไม่เห็นด้วย	32.02	53.66	47.50	

ค่านิยม	อาชีพ			ค่า ไคสแควร์
	เกษตรกร	รับราชการ	ค้าขาย	
4. การเรียนต่อในระดับสูงขึ้นหลังจาก จบการศึกษามัธยมศึกษาแล้ว เป็นเรื่อง ของคนมีเงินเท่านั้น				
จริง	48.62	19.51	25.00	25.96*
ไม่จริง	51.38	80.49	75.00	
5. ระหว่างชายและหญิงควรได้รับการ ศึกษาเท่าเทียมกันหรือไม่				
เท่าเทียมกัน	72.33	90.24	80.00	13.38*
ชายควรได้รับการศึกษาสูงกว่า	26.09	9.76	15.00	
หญิงควรได้รับการศึกษาสูงกว่า	1.58	0.00	5.00	

* $P < .05$

จากตารางที่ 22 พบว่าประชาชนที่มีอาชีพต่างกันมีค่านิยมแตกต่างกันอย่าง
มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในทุกๆ เรื่อง

ตารางที่ 23 การกระจายร้อยละและผลการทดสอบความสัมพันธ์
ระหว่างฐานะทางเศรษฐกิจกับค่านิยมทางเศรษฐกิจ

ค่านิยม	ฐานะทางเศรษฐกิจ (รายได้/เดือน)			ค่า ไคสแควร์*
	ต่ำกว่า 1,000 บ	1,000 บ ถึง 2,500 บ	มากกว่า 2,500 บ	
1. เงินเป็นแก้วสารพัดนึก				
เห็นด้วย	91.16	92.55	80.00	9.89*
ไม่เห็นด้วย	8.84	7.45	20.00	
2. การเก็บออมทรัพย์				
อยากเก็บออมไว้	89.50	82.98	90.00	2.65
อยากจะใช้จ่าย	6.08	11.70	8.00	
อื่นๆ	4.42	5.32	2.00	
3. เงินและรายได้บอกถึงชั้นของเรา				
จริง	81.77	79.79	61.00	16.23*
ไม่จริง	18.23	20.21	39.00	
4. การเป็นหนี้สิน				
เป็นทุกข์ที่สุด	81.22	71.28	75.00	6.76*
เป็นเรื่องธรรมดา	14.36	26.59	23.00	
อื่นๆ	4.42	2.13	2.00	

ตารางที่ 23 (ต่อ)

ค่านิยม	ฐานะทางเศรษฐกิจ (รายได้/เดือน)			ค่า โคสแควร์
	ต่ำกว่า 1,000 บ	1,000 บ ถึง 2,500 บ	มากกว่า 2,500 บ	
5. บัณฑิตที่มีผลต่อการมีงานและมีเงินทอง มีเส้นสาย	19.34	24.47	15.00	* 22.70
ความสามารถของบุคคล	34.25	41.49	65.00	
โชควาสนาและพรหมลิขิต	26.52	17.02	10.00	
อื่นๆ	19.89	17.02	10.00	
6. การแสวงหาทรัพย์สินเงินทองเพื่อ เป็นมรดกแก่ลูกหลาน				3.86
อยากทำ	98.34	95.74	94.00	
ไม่อยากทำ	1.66	4.26	6.00	
7. การคุมกำเนิดเป็นสิ่งที่สามารถทำได้				* 10.35
จริง เพราะทำให้ลดค่าใช้จ่าย	86.19	90.43	98.00	
ไม่จริง เพราะเป็นการทำบาป	13.81	9.57	2.00	
8. การที่จะมีเงินหรือทรัพย์สินมาได้นั้น ขึ้นอยู่กับอะไรบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)				-
หนักเอาเบาสุ่และเก็บหอม	57.24	59.87	60.00	
โชควาสนาและบุญกรรม	29.58	28.03	21.88	
เล่นหวยใต้ดิน	11.25	10.83	13.74	
เล่นการพนัน	1.93	1.27	4.38	

ค่านิยม	ฐานะทางเศรษฐกิจ (รายได้/เดือน)			ค่า ไคสแควร์
	ต่ำกว่า 1,000 บ	1,000 บ ถึง 2,500 บ	มากกว่า 2,500 บ	
9. จุดหมายของการทำงานและหาเงิน ทอง				
เพื่อความร่วมรวบ	43.65	36.17	41.00	
หาพออยู่พอกินไปวันๆ	7.18	5.32	2.00	5.38
หาพอมีกินและเก็บไว้ใช้บ้าง	49.17	58.51	57.00	
10. การจัดกิจกรรมแบบสหกรณ์เป็นสิ่งจำเป็นหรือไม่				
จำเป็น	74.59	86.17	90.00	*
ไม่จำเป็น	25.41	13.83	10.00	11.32
11. ถ้าท่านมีเงินท่านต้องการทำอะไร ในสิ่งต่อไปนี้ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)				
ฝากธนาคาร	32.72	30.74	27.24	
ซื้อเครื่องทองรูปพรรณ	6.86	8.61	10.22	
ซื้อที่ดิน	32.27	31.15	27.55	
เก็บออมไว้ที่บ้าน	12.13	10.25	8.98	-
เสี่ยงโชคเล่นหวยและการพนัน	1.14	0.82	2.48	
ทองเที่ยวทัศนอาจร	3.44	4.51	8.36	
ซื้อเครื่องอำนวยความสะดวก	11.44	13.92	15.17	

จากตารางที่ 23 พบว่าประชาชนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่างกัน มีค่านิยมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในเรื่อง เงินเป็นแก้ว สารพัดนึก เงินและรายได้จะบอกถึงชั้นของคนเรา การเป็นหนี้สิน ปัจจุบันที่มีผลต่อการมีงานและมีเงินทอง การคุมกำเนิด การจัดกิจกรรมแบบสหกรณ์

และจากข้อ 8 และ 11 พบว่า ผู้ที่มีรายได้ต่ำเชื่อว่าโชควาสนาและบุญกรรมที่มีส่วนทำให้มีเงินทองขึ้นมาได้ ส่วนผู้ที่มีรายได้มากขึ้นนิยมเล่นหวยได้กินมากกว่าผู้ที่มีรายได้น้อย

ตารางที่ 24 การกระจายร้อยละและผลการทดสอบความสัมพันธ์
ระหว่างฐานะทางเศรษฐกิจกับค่านิยมการรักษาพยาบาล

ค่านิยม	ฐานะทางเศรษฐกิจ (รายได้/เดือน)			ค่า ไคสแควร์*
	ต่ำกว่า 1,000 บ	1,000 บ ถึง 2,500 บ	มากกว่า 2,500 บ	
1. การรักษากระดูกหัก (แขน ขา)				
ใช้น้ำมันคือน้ำมันมนต์	24.86	21.28	8.00	
ให้แพทย์รักษา	52.49	51.06	78.00	18.62*
อื่นๆ	22.65	27.66	14.00	
2. การรักษาการเจ็บป่วย				
เชนไหว้และบวงสรวงวิญญาณ	11.05	11.70	8.00	
รำผีฟ้าและทรงเจ้า	12.71	21.28	10.00	
รักษาโดยแพทย์	62.43	54.26	64.00	2.91
อื่นๆ	13.81	12.76	18.00	
3. การใช้เวทย์มนต์คาถารักษาการเจ็บป่วย				
เห็นค้ว	49.72	42.55	31.00	*
ไม่เห็นค้ว	50.28	57.45	69.00	9.22
4. การบวงสรวงหรือเชนไหว้วิญญาณของ บรรพบุรุษทำให้การเจ็บป่วยหายได้				
ใช่	66.29	61.71	40.00	18.68*
ไม่ใช่	33.71	38.29	60.00	

ตารางที่ 24 (ต่อ)

ค่านิยม	ฐานะทางเศรษฐกิจ (รายได้/เดือน)			ค่า ไคสแควร์
	ต่ำกว่า 1,000 บ	1,000 บ ถึง 2,500 บ	มากกว่า 2,500 บ	
5. เมื่อท่านหรือคนในครอบครัวของท่าน เจ็บป่วยท่านมีวิธีการรักษาอย่างไร				
ซื้อยากินเอง	23.14	20.85	20.43	
รักษาด้วยหมอแผนโบราณหรือ พระตามวัด	7.85	6.84	5.57	
รำผีฟ้าและการทรงเจ้า	2.27	2.52	1.25	-
หมอเถื่อน	2.48	2.52	2.17	
สถานอนามัย	19.22	19.42	19.50	
โรงพยาบาล	30.99	30.94	28.48	
คลินิก	14.05	16.91	22.60	

*
 $P < .05$

จากตารางที่ 24 พบว่าประชาชนที่มีรายได้ต่างกันมีค่านิยมการรักษาพยาบาล
แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในเรื่อง การรักษากระดูกหัก และการรักษา
การเจ็บป่วย

และจากข้อ 5 พบว่าประชาชนที่มีรายได้ค่านิยมซื้อยากินเอง

ตารางที่ 25 การกระจายร้อยละและผลการทดสอบความสัมพันธ์
ระหว่างอาชีพกับค่านิยมการกิน

ค่านิยม	ฐานะทางเศรษฐกิจ (รายได้/เดือน)			ค่า ไคสแควร์
	ต่ำกว่า 1,000 บ	1,000 บ ถึง 2,500 บ	มากกว่า 2,500 บ	
1. ผลการกินลาบเลือดและเนื้อดิบๆ				
ให้โปรตีนสูง	13.26	6.38	14.00	
บำรุงกำลัง	22.90	17.03	9.00	*
ให้โทษและมีพยาธิ	60.22	73.40	75.00	11.98
อื่นๆ	4.42	3.19	2.00	
2. การกินเหล้ากับเนื้อดิบๆ น้ำเหล้าจะ ช่วยฆ่าเชื้อโรคและพยาธิ				
จริง	32.59	27.66	19.00	*
ไม่จริง	67.41	72.34	81.00	6.03
3. ผลที่เค็กกินบั้งโตไก่ คับไก่				
เรียนหนังสือไม่เก่ง	12.72	8.51	3.00	
หน้าค่าน	20.99	10.64	3.00	*
ให้วิตามินและคุณค่าอาหาร	66.29	80.85	94.00	30.47
4. คนที่เป็นคอพอกเกิดจากอะไร				
กินของฝากคนอื่น	22.09	5.32	2.00	
ขาดวิตามินและอาหารทะเล	56.36	72.34	87.00	*
เป็นยาปนกรรมแต่ชาติก่อน	21.55	22.34	11.00	39.61

ตารางที่ 25 (ต่อ)

ค่านิยม	ฐานะทางเศรษฐกิจ (รายได้/เดือน)			ค่า ไคสแควร์
	ต่ำกว่า 1,000 บ	1,000 บ ถึง 2,500 บ	มากกว่า 2,500 บ	
5. หญิงมีครรภ์กินผลไม้ขนมหวานและนม ไม่ได้เพราะทำให้ทารกอ้วนคลอดยาก				
จริง	43.65	38.29	25.00	10.56 *
ไม่จริง	56.35	61.71	75.00	
6. หญิงแม่อุ้มลูกอ่อนควรงินข้างกับเกลือหรือ ปลาเค็ม ถ้ากินอาหารอย่างอื่นทำให้ แสดง				
จริง	48.07	41.49	23.00	18.28 *
ไม่จริง	51.93	58.51	77.00	

* $P < .05$

จากตารางที่ 25 พบว่าประชาชนที่มีรายได้ต่างกันมีค่านิยมการกิน
แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในเรื่อง การกินเนื้อดิบๆ การกินไตไก่
การเกิดคอกพอก การกินของหญิงมีครรภ์และหญิงแม่อุ้มลูกอ่อน

ตารางที่ 26 (ต่อ)

ค่านิยม	ฐานะทางเศรษฐกิจ (รายได้/เดือน)			ค่า ไคสแควร์
	ต่ำกว่า 1,000 บ	1,000 บ ถึง 2,500 บ	มากกว่า 2,500 บ	
4. การเรียนต่อในระดับสูงชันหลังจาก จบ ป.6 แล้วถือว่าเป็นเรื่องของ คนมีเงิน				
จริง	51.38	35.12	23.00	*
ไม่จริง	48.62	64.88	77.00	22.78
5. ระหว่างชายกับหญิงควรจะได้รับการ ศึกษาเท่าเทียมกันหรือไม่				
เท่าเทียมกัน	71.82	75.53	90.00	*
ชายควรได้รับการศึกษาสูงกว่า	26.52	23.40	10.00	12.96
หญิงควรได้รับการศึกษาสูงกว่า	1.66	1.07	0.00	

* $P < .05$

จากตารางที่ 26 พบว่าประชาชนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่างกันมีค่านิยมการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ การศึกษาต่อในระดับสูงชันหลังจากจบ ป.6 แล้ว การทำงาน การศึกษาของชายและหญิง

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ

1. ศึกษาค่านิยมของประชาชนในชนบทยากจนในค้ำานเศรษฐกิจ การรักษาพยาบาล การกิน และการศึกษา
2. ศึกษาค่านิยมของประชาชนในชนบทยากจนในแต่ละค้ำานจำแนกตามเพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษาและฐานะทางเศรษฐกิจ
3. เปรียบเทียบค่านิยมของประชาชนในชนบทยากจนในแต่ละค้ำานจำแนกตามเพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา และฐานะทางเศรษฐกิจ

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้จำกัดอยู่ในขอบเขตดังต่อไปนี้ คือ

1. แบบสัมภาษณ์นี้ไม่คำนึงถึงความแตกต่างของค้ำานอารมณ์ ความสามารถทางสติปัญญาของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นหัวหน้าครัวเรือนหรือบุคคลที่เป็นหลักสำคัญทางเศรษฐกิจที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่ชนบทยากจนหนาแน่นจังหวัดมหาสารคาม ร้อยเอ็ด และจังหวัดกาฬสินธุ์
3. ตัวแปรที่ศึกษา
  - 3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา และฐานะทางเศรษฐกิจ
  - 3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ค่านิยมในค้ำานเศรษฐกิจ การรักษาพยาบาล การกิน และการศึกษา

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ประชาชนที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตชนบทพื้นที่ยากจนหนาแน่นจังหวัดมหาสารคาม ร้อยเอ็ด และกาฬสินธุ์

2. กลุ่มตัวอย่าง การวิจัยครั้งนี้คณะผู้วิจัยได้สุ่มตัวอย่างจากหมู่บ้านต่างๆในเขตพื้นที่ยากจนหนาแน่นจังหวัดมหาสารคาม ร้อยเอ็ด และกาฬสินธุ์ จำนวน 375 คน และได้มาโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Random Sampling)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

คณะผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างโดยการสัมภาษณ์ ระหว่างเดือนกันยายน ถึง พฤศจิกายน 2529 โดยใช้เครื่องมือที่เป็นแบบสัมภาษณ์เพื่อเป็นแนวทางในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล คณะผู้วิจัยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ของศูนย์คอมพิวเตอร์วิทยาลัยครูมหาสารคามคำนวณค่าต่างๆ ดังนี้

1. ค่าร้อยละ (Percentage)
2. การทดสอบค่าไคสแควร์ (Chi-Square)

ข้อค้นพบจากการวิจัย

1. รายละเอียดส่วนตัวของผู้ให้สัมภาษณ์

1.1 กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดเป็นชาย 173 คน หญิง 202 คน รวมทั้งหมด 375 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุ 48 - 55 ปี คิดเป็นร้อยละ 34.67 มีระดับการศึกษาประถมศึกษามากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 69.07

1.3 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ (ร้อยละ 67.47) มีอาชีพเกษตรกร และมีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 1,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 48.27

2. การวิเคราะห์เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับค่านิยมในด้านต่างๆ
ปรากฏผลดังต่อไปนี้คือ

จำแนกตามเพศ

1. ค่านิยมทางเศรษฐกิจ พบว่า เพศชายและหญิงมีค่านิยมทางเศรษฐกิจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 เพียง 2 ข้อ คือ การเป็นหนี้สิน และจุดมุ่งหมายการทำงานและการหาเงินหรือทรัพย์สิน ส่วนข้ออื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง กล่าวคือ หญิงเห็นว่าการเป็นหนี้เป็นทุกข์ที่สุด และการหาเงินหรือทรัพย์สินก็เพื่อความร่ำรวย
2. ค่านิยมการรักษาพยาบาล พบว่าทั้งเพศชายและหญิงมีค่านิยมการรักษาพยาบาลไม่แตกต่างกันทุกข้อ
3. ค่านิยมการกิน พบว่า เพศชายและหญิงมีค่านิยมการกินแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 กล่าวคือ หญิงเชื่อว่าหญิงมีครรภ์กินผลไม้ นม และของหวานไม่ได้ เพราะจะทำให้ทารกอ่อนคลอดยาก และเชื่อว่าหญิงแม่อุ้มลูกอ่อนควรกินข้าวกับปลาเค็มเพราะอาหารอย่างอื่นทำให้แสบ
4. ค่านิยมทางการศึกษา พบว่า เพศชายและหญิงมีค่านิยมทางการศึกษาแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ .05 เพียง 1 ข้อ กล่าวคือ หญิงเห็นว่าการเรียนต่อในระดับชั้นสูงหลังจากจบภาคบังคับแล้ว เป็นเรื่องของคนรวยเท่านั้น

จำแนกตามอายุ

1. ค่านิยมทางเศรษฐกิจ พบว่า ประชาชนที่มีระดับอายุต่างกันเห็นว่าเงินและรายได้บอกถึงชั้นของคน บัจฉัยในการมีงานทำและมีเงินและการคุมกำเนิดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กล่าวคือ ผู้ที่มีอายุสูงขึ้นจะเห็นด้วยกับค่ากล่าวที่ว่าเงินและรายได้บอกถึงชั้นของคน การมีงานและมีเงินจะต้องมีเส้นสาย อาศัยโชคความ และ การคุมกำเนิดถือว่าเป็นการทำบาปอย่างหนึ่ง นอกจากนั้นแล้วผู้ที่มีอายุสูงขึ้นเห็นว่าถ้ามีเงินแล้วต้องการซื้อที่ดินและฝากธนาคาร

2. คำนียกรรมการรักษาพยาบาล พบว่า ผู้ที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีค่านิยมในการรักษาพยาบาลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในเรื่อง การรักษากระดูกแขนและขาหัก การรักษาการเจ็บป่วย กล่าวคือ ผู้ที่ได้รับการศึกษาคำเชื่อว่าน้ำมันหรือน้ำมันนมนต์รักษากระดูกหักได้ การใช้เวทย์มนต์คาถา การบวงสรวง และการไล่วิญญาณภูติผี เป็นการรักษาการเจ็บป่วยได้อย่างหนึ่ง

3. คำนียการกิน พบว่า ผู้ที่มีการศึกษาต่างกันมีค่านิยมการกินแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กล่าวคือ ผู้ที่มีระดับการศึกษาคำ เชื่อว่าการกินลาบเลือดหรือของดิบๆ จะเป็นการบำรุงกำลัง น้ำเหล้าจะช่วยฆ่าเชื้อโรคได้เมื่อกินกับของดิบๆ เค็กกินไตไก่ทำให้หน้าดำ คอพอกเกิดจากกินของฝากผู้อื่นและบาปกรรมแต่ชาติก่อน หญิงมีครรภ์กินผลไม้ นมและขนมหวานไม่ได้เพราะทำให้ทารกอ้วน คลอดยาก หญิงแม่ลูกอ่อนควรจะกินข้าวกับปลาเค็มเพราะกินอย่างอื่นทำให้แสงได้

4. คำนียทางการศึกษา พบว่า ผู้ที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีค่านิยมทางการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กล่าวคือ ผู้ที่มีระดับการศึกษาคำ เชื่อว่าการเรียนต่อในระดับสูงขึ้นไปเมื่อเรียนจบภาคบังคับแล้ว เป็นสิ่งฟุ่มเฟือยและไร้ประโยชน์ไม่คุ้มค่ากับเงินที่ลงทุนเรียนไป และเป็นเรื่องของคนรวยเท่านั้น รัฐบาลควรศึกษาว่างานส่วนตัวและเอกชนเพศชายควรจะได้รับการศึกษาสูงกว่าเพศหญิง

จำแนกตามอาชีพ

1. คำนียทางเศรษฐกิจ พบว่า ผู้ที่มีอาชีพต่างกันมีค่านิยมทางเศรษฐกิจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กล่าวคือ ผู้ที่มีอาชีพเกษตรกรและค้าขายยอมรับว่าเงินเป็นแก้วสารพัดนึก เงินและรายได้บอกถึงชั้นของคน การเป็นหนี้เป็นทุกข์ที่สุด การมีงานและมีเงินขึ้นอยู่กับเส้นสายและโชคชะตาและวาสนา และไม่เห็นความสำคัญของการจัดกิจกรรมแบบสหกรณ์

2. คำนียกรรมการรักษาพยาบาล พบว่า ผู้ที่มีอาชีพต่างกันมีค่านิยมการรักษาพยาบาลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กล่าวคือ ผู้ที่มีอาชีพเกษตรกรเชื่อว่าน้ำมันหรือน้ำมันนมนต์ช่วยในการรักษากระดูกหักได้ การบวงสรวงวิญญาณ การใช้เวทย์มนต์คาถา เป็นการช่วยรักษาการเจ็บป่วยได้เช่นกัน

3. ค่านิยมการกิน พบว่า ผู้ที่มีอาชีพต่างกันมีค่านิยมการกินแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กล่าวคือ ผู้ที่มีอาชีพเกษตรกรเชื่อว่าการกินลาบเลือด กินเนื้อดิบๆ เป็นการบำรุงกำลัง น้ำเหล้าจะช่วยฆ่าเชื้อโรคพยาธิได้เมื่อกินกับเนื้อดิบๆ เค้กกินโตโกทำให้หน้าค่าน คอพอกเกิดจากกินของฝากคนอื่นและเป็นบาปกรรมแต่ชาติก่อน หูยิงตั้งครรภกินผลไม้ ชมหวานและนมไม่ได้เพราะทารกจะอ้วนและคลอกยาก หูยิงแม่อูก่อนไม่ควรกินอาหารแสลงควรกินข้าวกับปลาเค็ม

4. ค่านิยมทางการศึกษา พบว่า ผู้ที่มีอาชีพต่างกันมีค่านิยมทางการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กล่าวคือ ผู้ที่มีอาชีพเกษตรกรเห็นว่าการศึกษาอยู่ในระดับสูงขึ้นไปหลังจากจบภาคบังคับแล้ว เป็นสิ่งฟุ่มเฟือยและไร้ประโยชน์ไม่คุ้มค่ากับเงินที่เสียไปรับราชการก็กว้างงานส่วนตัวและเอกชนการ เรียนคือ เป็นเรื่องของคนมีเงิน เพศชายควรได้รับการศึกษาสูงกว่าเพศหญิง

จำแนกตามฐานะทางเศรษฐกิจ

1. ค่านิยมทางเศรษฐกิจ พบว่า ผู้ที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่างกันมีค่านิยมทางเศรษฐกิจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กล่าวคือ ผู้ที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำจะเห็นด้วยกับค่ากล่าวที่ว่า เงินเป็นแก้วสารพัดนึก เงินและรายได้บอกถึงชั้นของคน การเป็นหนี้เป็นทุกข์ที่สุด การจะมีงานและมีเงินขึ้นอยู่กับเส้นสายและโชควาสนา การคุมกำเนิดเป็นการทำบาปอย่างหนึ่ง ไม่เห็นความสำคัญของการสหกรณ์

2. ค่านิยมการรักษาพยาบาล พบว่า ผู้ที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่างกันมีค่านิยมการรักษาพยาบาลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กล่าวคือ ผู้ที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำเชื่อว่าน้ำมันหรือน้ำมันนัตรักษากระดูกหักได้ เวทย์มนต์คาถา การบวงสรวงวิญญูตาเป็นการรักษาการเจ็บป่วยให้หายได้

3. ค่านิยมการกิน พบว่า ผู้ที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่างกันมีค่านิยมการกินแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กล่าวคือ ผู้ที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำเชื่อว่าการกินลาบเลือด เนื้อดิบๆ เป็นการบำรุงกำลัง น้ำเหล้าจะฆ่าพยาธิได้เมื่อกินกับเนื้อดิบๆ เค้กกินโตโกทำให้หน้าค่าน คอพอกเกิดจากกินของฝากคนอื่น และเป็นบาปกรรมแต่ชาติก่อน

4. ค่านิยมทางการศึกษา พบว่า ผู้ที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่างกันมีค่านิยมทางการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กล่าวคือ ผู้ที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ เห็นว่าการเรียนต่อในระดับสูงขึ้นไปหลังจากจบภาคบังคับแล้วเป็นสิ่งฟุ่มเฟือย ไร้ประโยชน์ ไม่คุ้มค่ากับเงินที่เสียไป และเป็นเรื่องของคนรวย รัฐบาลควรตีกว้างงานส่วนตัวและเอกชน เพศชายควรได้รับการศึกษาสูงกว่าเพศหญิง

สำหรับกรณีค่านิยมของประชาชนบางบ้านไม่ได้ทดสอบความสัมพันธ์พบว่าประชาชนส่วนใหญ่เห็นว่าการจะมีเงินหรือมีทรัพย์สินขึ้นมาได้นั้นต้องเก็บออมและสู้งาน แต่อีกบางส่วนยังเชื่อว่าขึ้นอยู่กับโชควาสนา และการเล่นหวยใต้ดิน นิยมซื้อเครื่องทองรูปพรรณ ซื้อที่ดิน ผากธนาคาร ซื้อเครื่องอำนวยความสะดวกสบาย หากเห็นว่าตนเองมีเงินมีทอง

ในการรักษาการเจ็บป่วยส่วนใหญ่ไปโรงพยาบาล รองลงมาซื้อยากินเอง และมีอีกส่วนหนึ่งที่ยอมรับการรักษาด้วยเวทย์มนต์คาถา รั้วผีฟ้าและการทรงเจ้า

อภิปรายผลการวิจัย

ข้อมูลจากตารางที่ได้นำเสนอมานี้ชี้ให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างมีอาชีพทำนา ทำไร่ สูงถึง ร้อยละ 67.47 มีการศึกษาระดับประถมศึกษาเสียเป็นส่วนมาก ร้อยละ 69.07 มีรายได้ต่ำ คิดเป็นร้อยละ 48.27 อย่างไรก็ตามก็ยังมีประชาชนส่วนหนึ่งรับราชการ ค่าขายจากข้อมูลดังกล่าวนี้ชี้ให้เห็นว่าประชาชนที่มีอาชีพทำนาหรือเกษตรกรเป็นผู้ที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ และมีการศึกษาค่าด้วย

ในด้านการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างเพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษาและฐานะทางเศรษฐกิจกับค่านิยมในด้านต่างๆ ซึ่งผลการวิเคราะห์พอจะสรุปและอภิปรายผลดังนี้

1. ค่านิยมทางเศรษฐกิจ ปรากฏผลว่า ไม่ว่าจะจำแนกตามเพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา และฐานะทางเศรษฐกิจ ประชาชนมีค่านิยมสอดคล้องกันกล่าวคือ ผู้ที่มีอาชีพเกษตรกร(ทำนา ทำไร่) มีระดับการศึกษาค่า และมีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ จะยอมรับค่านิยมทางเศรษฐกิจที่สำคัญๆ คือ เงินและรายได้บอกถึงขั้นของคน การเป็นหนี้เป็นทุกข์ที่สุด ยอมรับโชคชะตา วาสนา และการมีเส้นสาย ไม่เห็นความสำคัญของการสหกรณ์ และถ้ามีเงินแล้วต้องการซื้อที่ดิน ผากธนาคาร และซื้อเครื่องทองรูปพรรณ

2. ค่านิยมการรักษาพยาบาล สำหรับค่านิยมทางด้านนี้กล่าวโดยสรุปแล้วได้ว่า ผู้ที่มีอายุมาก มีอาชีพเกษตรกร ได้รับการศึกษาค่ำ และฐานะทางเศรษฐกิจต่ำจะยอมรับการรักษาแบบดั้งเดิมอยู่ันได้แก่ เชื้อเวทย์มนต์คาถา น้ำมันหรือน้ำมันมนต์ การบวงสรวงวิญญูณา และรำผีฟ้าหรือการทรงเจ้า

3. ค่านิยมการกิน พบว่า ผู้ที่มีอายุมาก มีอาชีพเกษตรกร ได้รับการศึกษาค่ำ และมีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ ยอมรับว่า การกินลาบเลือดหรือเนื้อดิบๆ ทำให้ร่างกายมีกำลังหรือเป็นการบำรุงกำลัง เกิดกินไตไก่ทำให้หน้าค้ำ คอพอกเกิดจากกินของฝากของคนอื่นและเป็นบาปกรรมแต่ชาติก่อน หึงกินผลไม้ ชนมและนมไม้ได้เพราะทรงจะอ้วนและคลอคยาก

4. ค่านิยมทางการศึกษา พบว่า ผู้ที่มีอายุมาก มีอาชีพเกษตรกร ระดับการศึกษา และฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ เห็นว่าการ เรียนต่อในระดับสูงชันหลังจากจบการศึกษามัธยมศึกษาแล้ว เป็นการฟุ่มเฟือย ไร้ประโยชน์ไม่คุ้มค่ากับการที่เสียเงินไป และคิดว่าเป็นเรื่องของคนรวย หรือมีฐานะทางการเงินดีเท่านั้น นอกจากนั้นยังเห็นว่ารับราชการดีกว่างานส่วนตัวและ เอกชน แพศชายควรได้รับการศึกษาสูงกว่าเพศหญิง

จากผลการวิเคราะห์ค่านิยมของประชาชนทุกค้ำกักล่าวมาแล้วข้างต้นพอสรุปได้ว่าสาเหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเกิดจากกลุ่มตัวอย่าง เป็นส่วนใหญ่ของงานวิจัยนี้มีระดับการศึกษาและฐานะทางเศรษฐกิจต่ำประกอบด้วยมี อาชีพเกษตรกร (ทำไร่นานา) จึงยึดถือค่านิยมหรือมีแรงจูงใจ หรือมีความเชื่อแบบดั้งเดิมอย่างเหนียวแน่น นอกจากนั้นในสังคมไทยก็พบว่ามีการคาดหวังให้สตรีเป็นผู้ที่อยู่ในระเบียบประเพณีมากกว่าชาย โดยเฉพาะผู้ที่มีระดับการศึกษาสูง มีฐานะทางเศรษฐกิจดี สามารถติดต่อสื่อสารกับโลกภายนอกได้มาก และสามารถปรับตัวได้ดี จึงทำให้ผู้ที่มีการศึกษาสูง และมีฐานะทางเศรษฐกิจดี มักจะเป็นผู้ที่มีความทันสมัย (Modernity) หรืออีกนัยหนึ่ง ระดับการศึกษาและฐานะทางเศรษฐกิจเป็นตัวนำไปสู่ความทันสมัยนั่นเอง

เมื่อทำการวิเคราะห์ผลกระทบของระดับอายุต่อค่านิยมของประชาชนทุกค้ำกัแล้วพบว่าผู้ที่มีอายุมากจะเป็นผู้ที่มีค่านิยมแบบดั้งเดิม ที่เป็นเช่นนั้นอาจเป็นเพราะว่าผู้ที่มีอายุมากเป็นกลุ่มบุคคลที่มีประสบการณ์แบบดั้งเดิมมาจากอดีตจึงยังยึดมั่นถือมั่นอยู่โดยไม่มีการเปลี่ยนแปลงและยังไม่ยอมรับสิ่งใหม่ๆที่ทันสมัยในปัจจุบัน.

การยึดถือค่านิยมในด้านต่างๆ ของประชาชนบางกลุ่มซึ่งมีการยึดถือหรือยอมรับค่านิยมแบบดั้งเดิมอยู่ ทั้งนี้อาจจะเนื่องมาจากยังมีโครงสร้างของชุมชนในลักษณะสังคมแบบดั้งเดิมโดยเฉพาะในชนบท จึงทำให้ประชาชนบางกลุ่มเห็นความสำคัญของค่านิยมแบบดั้งเดิมและค่านิยมแบบอื่นๆ ที่เป็นผลกระทบกับการพัฒนาประเทศ แต่อย่างไรก็ดี ความเจริญ (Modernization) ที่เข้าไปมีส่วนหรือมีผลทำให้โครงสร้างของชุมชนในชนบทค่อยๆ เปลี่ยนไปและมีผลกระทบต่อค่านิยมของประชาชนไปสู่ความทันสมัยมากขึ้น โดยเฉพาะในกลุ่มประชาชนที่มีอายุน้อยหรือกลุ่มที่อยู่ในวัยเรียน.

ข้อเสนอแนะจากข้อค้นพบของการวิจัย

จากข้อค้นพบของการวิจัยครั้งนี้ คณะผู้วิจัยสรุปข้อเสนอแนะดังนี้ คือ

1. ที่พบว่าประชาชนกลุ่มตัวอย่างยังมีการยอมรับค่านิยมที่มีผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศโดยเฉพาะกลุ่มบุคคลที่ได้รับการศึกษาค่า มีอาชีพเกษตรกร กังนั้น ผู้ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องของควรวิธีการส่งเสริมค่านิยมในทุกๆ ด้านอันพึงประสงค์
2. ควรรณรงค์โครงการสาธารณสุขมูลฐานไปสู่ชนบททุกๆ รูปแบบให้มากขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน โดยเฉพาะการกินของประชาชน
3. ควรรณรงค์ให้ประชาชนในชนบทเห็นคุณค่าของการศึกษา(การเรียน) มากขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ทุกวันนี้ โดยเฉพาะการเรียนต่อภายหลังจากจบภาคบังคับแล้ว (ป. 6)
4. สถาบันที่สำคัญ เช่น โรงเรียน วัด ที่มีอิทธิพลต่อการถ่ายทอดค่านิยมในด้านต่างๆ จึงควรส่งเสริมให้องค์กรเหล่านี้ให้ทำหน้าที่อย่างเต็มความสามารถโดยเน้นถึงความสำคัญของบทบาทหน้าที่ที่ได้กระทำอยู่รวมไปถึงการชี้แจงให้ทราบถึงกระบวนการถ่ายทอดค่านิยมที่พึงประสงค์ที่ควรนำไปใช้ด้วย.

บรรณานุกรม

- ฐะปะนีย์ นาครทรรพ และคณะ "ค่านิยมของสตรีไทย ที่มีผลกระทบต่อ การพัฒนาประเทศ" รายงานการวิจัย สภาสตรีแห่งชาติในพระบรมราชินูปถัมภ์, 2523
- บุญเหลือ เทพยสุวรรณ ความสุขของสตรี กรุงเทพมหานคร : สมาคมสุขภาพจิตแห่งประเทศไทย, 2509
- ประเสริฐ ชูสิงห์ "การศึกษาค่านิยมทางสังคมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในเขตการศึกษา 2 " ปรินญาณพนธ์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2517
- ประภาเพ็ญ สุวรรณ ทศนคติ : การวิเคราะห์เปลี่ยนแปลงและพฤติกรรมอนามัย กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2520
- พัทธา สายหู "ค่านิยมที่เป็นคุณและโทษในสังคมไทย" เอกสารประกอบการสัมมนา ค่านิยมของสตรีไทยที่มีผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศ 2521
- วิระวรรณ อามระดิษ "ความคิดเห็นเกี่ยวกับค่านิยมทางจริยธรรมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในกรุงเทพมหานคร" ปรินญาณพนธ์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2522
- วีรยุทธ วิเชียรโชติ "ความเกรงใจของคนไทย" รายงานการวิจัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2513
- สุพัศรา สุภาพ "ค่านิยมในชนบท" เอกสารประกอบการสัมมนา ค่านิยมของสตรีไทยที่มีผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศ สภาสตรีแห่งชาติ, 2521
- สุวิทย์ ยิงวรพันธ์ พัฒนาชนบทในประเทศไทย โรงพิมพ์สหประชาชาติชัยพระนคร, 2509
- สนิท สัมภักการ สังคมและวัฒนธรรมไทย : ข้อสังเกตในการเปลี่ยนแปลง. กรุงเทพฯ : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2523

- สุรพล โปพิศ "การเปรียบเทียบค่านิยมทางสังคมของนักศึกษาไทยพุทธ และ
นักศึกษาไทยอิสลาม ที่ศึกษาอยู่ในวิทยาลัยครูยะลา" ปรินญาณิพนธ์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2518
- สุวกิจ ศรีปัดดา และคณะ "ความเชื่อและพฤติกรรมทางเศรษฐกิจของประชาชน
ในชนบทจังหวัดมหาสารคามและกาฬสินธุ์" รายงานการวิจัย สำนักงาน
คณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ, 2528
- สุนทร โคมิน และสนิท สัมครการ "ค่านิยมและระบบค่านิยมไทย : เครื่องมือใน
การสำรวจวัด" ขาวสารการวิจัยการศึกษา, 4 : 2
(เมษายน-พฤษภาคม 2524)
- อานนท์ อภาภิรม มนุษย์กับสังคม : สังคมและวัฒนธรรมไทย. กรุงเทพฯ ฯ
โรงพิมพ์อักษรเจริญทัศน์, 2521
- อุทัย หิรัญโค หลักสังคมวิทยา สำนักพิมพ์โอเคียนส์โตร์, กรุงเทพฯ, 2522
- Grasha, Anthony F. Practical Applications of Psychology.
Cambridge, Massachusetts: Winsthrop Publishers; Inc.
1978
- Woodruff, Asahill D. "The role of value in human behavior."
Journal of Social Psychology. 1952

แบบสัมภาษณ์

1. ชื่อหมู่บ้าน ..... ตำบล.....
อำเภอ..... จังหวัด .....
2. เพศของผู้ตอบ ( ) ชาย ( ) หญิง
3. อายุของผู้ตอบ ..... ปี
4. สำเร็จการศึกษาชั้น ( ) ประถมศึกษา ( ) มัธยมศึกษาตอนต้น
( ) มัธยมศึกษาตอนปลาย
( ) ป.กศ,ป.วช,ป.วส,ป.กศ สูง.หรือ อนุปริญญา
( ) ปริญญาตรี
( ) สูงกว่าปริญญาตรี
( ) อื่นๆ .....
5. อาชีพของผู้ตอบ ( ) เกษตรกร ท่านมีพื้นที่เพาะปลูก..... ไร่
ในปีหนึ่งๆ ท่านขายผลผลิตได้เงิน..... บาท
( ) รับราชการ มีเงินเดือนประจำเดือนละ
..... บาท
( ) ค้าขาย ท่านได้กำไรสุทธิเดือนละ..... บาท
( ) อื่นๆ (โปรดระบุ).....รายได้เดือนละ
..... บาท

ตอนที่ 1

1. ท่านเห็นด้วยกับคำกล่าวที่ว่า "เงินเป็นแก้วสารพัดนึก" หรือไม่
 เห็นด้วย ไม่เห็นด้วย
2. เมื่อท่านมีเงินท่านรู้สึกอยากจะเก็บออมไว้ หรือไม่
 อยากจะเก็บออมไว้ อยากจะใช้จ่าย
3. จำนวนเงินและรายได้จะบอกถึงชั้นของคนเรา
 จริง ไม่จริง
4. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร เกี่ยวกับการเป็นหนี้สิน
 เป็นทุกข์ที่สุด เป็นเรื่องธรรมดา อื่นๆ.....
5. การมีงานทำและมีเงินทองขึ้นอยู่กับปัจจัยอะไร
 มีเส้นสาย ความสามารถของบุคคล
 โชควาสนาและพรหมลิขิต อื่นๆ .....
6. ท่านอยากจะแสวงหาทรัพย์สินเงินทองไว้มากๆ เพื่อเป็นมรดกแก่ลูกหลานหรือไม่
 อยากทำ ไม่อยากทำ อื่นๆ .....
7. การคุมกำเนิดเป็นสิ่งที่ทำได้
 จริง เพราะทำให้ลดค่าใช้จ่าย
 ไม่จริง เพราะเป็นการทำบาป
8. การที่คนเราจะมีเงินมีทองขึ้นมาได้นั้นต้องขึ้นอยู่กับปัจจัยอะไรบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
 หนักเอาเบาสุ้มและเก็บออม โชควาสนาและบุญกรรม
 เล่นหวยใต้ดิน เล่นการพนัน อื่นๆ .....
9. ท่านทำงานและหาเงินทองเพื่อ
 ความร่ำรวย มีพ้ออยู่พอกินไปวันๆ
 พ้อมีกินและเก็บไว้บ้าง อื่นๆ .....

10. ท่านคิดว่าภารกิจกรมแบบสหกรณ์เป็นสิ่งจำเป็นหรือไม่
( ) จำเป็น ( ) ไม่จำเป็น ( ) อื่นๆ.....
11. ถ้าท่านมีเงินท่านต้องการทำอะไรในสิ่งต่อไปนี้(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
( ) ฝากธนาคาร ( ) ซื้อเครื่องทองรูปพรรณ
( ) ซื้อที่ดิน ( ) เก็บออมไว้ที่บ้าน
( ) เล่นการพนัน ( ) ท่องเที่ยวทัศนอาจร
( ) ซื้อเครื่องอำนวยความสะดวก ( ) อื่นๆ.....

ตอนที่ 2

1. ถ้ากระดูกแขนขาหัก ท่านมีวิธีรักษาอย่างไร
( ) ใช้น้ำมันคัหรือน้ำมันมนต์ ( ) ไปหาแพทย์ที่โรงพยาบาล
( ) อื่นๆ .....
2. การเจ็บป่วยบางครั้งรักษาค้วยวิธีต่อไปนี้ก็ได้
( ) เช่นไหว้และบวงสรวงวิญญาณ ( ) ทรงเจ้าและรำผีฟ้า
( ) รักษาโดยแพทย์ ( ) อื่นๆ .....
3. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการใช้เวทย์มนต์คาถาในการรักษาการเจ็บป่วย
( ) เห็นด้วย ( ) ไม่เห็นด้วย
4. การบวงสรวง หรือเช่นไหว้วิญญาณของบรรพบุรุษ ทำให้การเจ็บป่วยได้
( ) ใช่ ( ) ไม่ใช่
5. เมื่อท่านหรือคนในครอบครัวของท่านเจ็บป่วย ท่านมีวิธีการรักษาอย่างไรบ้าง
(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
( ) ซื้อยากินเอง ( ) รักษาโดยหมอแผนโบราณหรือพระคาถา
( ) รักษาโดยการทรงเจ้าหรือรำผีฟ้า ( ) หมอเถื่อน
( ) สถานีอนามัย ( ) โรงพยาบาล ( ) คลินิก
( ) อื่นๆ (ไปรกระบุ) .....

ตอนที่ 3

1. ผลของการกินลาวเลื้อยหรือเนื้อดิบๆ

- ( ) ให้โปรตีนสูง ( ) บำรุงกำลัง
- ( ) ให้โทษและมีพยาธิ ( ) อื่นๆ .....

2. การกินเหล้ากับเนื้อดิบๆ น้ำเหล้าจะช่วยฆ่าเชื้อโรคและพยาธิ

- ( ) จริง ( ) ไม่จริง

3. ถ้าเด็กกินแป้งไตไก่ คับไก่ จะมีผลอย่างไร

- ( ) เรียนหนังสือไม่เก่ง ( ) หน้าคาน
- ( ) ให้วิตามินและคุณค่าอาหาร ( ) อื่นๆ.....

4. ผู้ที่เป็นคอพอก มีสาเหตุจากอะไร

- ( ) กินของฝาด ( ) ขาดวิตามินและอาหารทะเล
- ( ) เป็นยาพิษ ( ) อื่นๆ โปรตีน.....

5. หญิงตั้งครรภ์กินผลไม้ ขนมหวานและนมไม่ได้ จะทำให้ทารกที่เกิดมาอ้วนและคลอเขียว

- ( ) จริง ( ) ไม่จริง

6. หญิงแม่มดลูกอ่อน ควรกินข้าวกับเกลือหรือปลาเค็ม ถ้ากินอาหารอย่างอื่นจะแสดง

- ( ) จริง ( ) ไม่จริง

ตอนที่ 4

1. การดำเนินชีวิตในปัจจุบัน ต้องอาศัยการศึกษาเล่าเรียน

- ( ) เห็นด้วย ( ) ไม่เห็นด้วย

2. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร เกี่ยวกับการเรียนต่อในระดับสูงชันหลังจากจบการศึกษาภาคบังคับ (ป.6) แล้ว

- ( ) เป็นสิ่งฟุ่มเฟือย และสิ้นเปลืองเงินทอง
- ( ) เรียนไปก็ไร้ประโยชน์ไม่คุ้มค่ากับเงินที่เสียไป
- ( ) เรียนให้สูงๆจะได้มีงานและเงิน

3. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับคำกล่าวที่ว่า "สิบพ่อค้ายังไม่เท่าพระยาเลียง"

( ) เห็นด้วย ( ) ไม่เห็นด้วย

4. การเรียนต่อในระดับสูงขึ้นหลังจากจบ ป.6 แล้ว เป็นเรื่องของผู้มีเงินมีทองเท่านั้น

( ) จริง ( ) ไม่จริง

5. ท่านคิดว่าระหว่างเพศชายและเพศหญิง ควรจะได้รับการศึกษาเท่าเทียมกันหรือไม่

( ) เท่าเทียมกัน

( ) ชายควรได้รับการศึกษาสูงกว่า

( ) หญิงควรได้รับการศึกษาสูงกว่า

ห้องสมุด

สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ

ประวัติคณะผู้วิจัย

1. นายบุญ ชมภู
วุฒิกการศึกษา M.Ed
2. นายเพียร ศรีทอง
วุฒิกการศึกษา กศ.บ (ภาษาไทย), วบ.(วารสารศาสตร์บัณฑิต)
กศ.ม (การสอนภาษาไทย)
3. นายสุเทพ เมยไชสง
วุฒิกการศึกษา กศ.บ (ฟิลิปปินส์), ค.ม (วิจัยการศึกษา)
4. นายวรรณศักดิ์พิจิตร บุญเสริม
วุฒิกการศึกษา ศศ.บ (ภาษาไทย)